ગુજરાત સમાચાર
Saturday, 31-10-2026

જિંગલ જિંગલ ZAGMAG

ટીનુની પરીક્ષા

બોલતું ઝગમગ

કિરીટ ગોસ્વામી

એક નાનકડા ગામમાં ટીનુ નામનો એક ભોળો અને હોશિયાર છોકરો રહેતો હતો. ટીનુ આમ તો ભણવામાં ઘણો સારો હતો, પણ જેવો 'પરીક્ષા' શબ્દ સાંભળે કે તરત તેના હાથથપગ ધ્રૂજવા લાગતા. પરીક્ષાના ડરથી તે રાત્રે સૂઈ ન શકતો અને જે કંઈ ભણ્યો હોય તે બધું ભૂલી જતો.

ગામની શાળામાં એક નવા શિક્ષક આવ્યા, જેમનું નામ હતું આનંદ સર. આનંદ સર ખૂબ જ પ્રેમાળ અને સમજદાર હતા. તેમણે ગણતરીના દિવસોમાં જ ટીનુનો આ ડર પારખી લીધો.

એક દિવસ શાળા છૂટ્યા પછી આનંદ સરે ટીનુને પોતાની પાસે બોલાવ્યો અને પૂછ્યું, 'ટીનુ, તું પરીક્ષાથી આટલો બધો કેમ ડરે છે?'

ટીનુએ નીચું જોઈને ધ્રૂજતા અવાજે કહ્યું, 'સર, મને એમ થાય છે કે જો હું નાપાસ થઈશ તો બધા મારી મજાક ઉડાવશે. પરીક્ષા મને એક બહુ મોટા રાક્ષસ જેવી લાગે છે!'

આનંદ સર હસ્યા અને ટીનુને વહાલથી પાસે બેસાડીને કહ્યું, 'અરે ટીનુ! પરીક્ષા કોઈ રાક્ષસ નથી. ચાલ, હું તને એક વાર્તા કહું.'

સરે વાર્તા શરૂ કરી- 'એક મોટું જંગલ હતું. ત્યાં ચીકુ નામનો એક નાનો વાંદરો રહેતો હતો. ચીકુને ઝાડ પર કૂદકા મારવા બહુ ગમતા, પણ તેને હંમેશાં ડર રહેતો કે જો તે પડી જશે તો બીજાં પ્રાણીઓ તેના પર હસશે. એક દિવસ જંગલમાં 'કૂદવાની હરીફાઈ' યોજાઈ. ચીકુ તો ડરનો માર્યો સંતાઈ ગયો.

ત્યાં એક ઘરડા અને સમજદાર હાથીદાદા આવ્યા. તેમણે ચીકુને કહ્યું, 'બેટા, આ હરીફાઈ તને હરાવવા માટે નથી, પણ તેં આખા વર્ષમાં કેટલા સરસ કૂદકા મારતાં શીખ્યું છે તે જોવા અને તારી શક્તિને ઓળખવા માટે છે.' ચીકુને હાથીદાદાની વાત સમજાઈ ગઈ. તે હરીફાઈમાં ઊતર્યો અને કોઈ પણ જાતના ડર વિના પોતાના જીવનનો સૌથી ઉત્તમ કૂદકો માર્યો! તે જીત્યો કે હાર્યો એ મહત્વનું નહોતું, પણ તેનો ડર હંમેશ માટે ગાયબ થઈ ગયો હતો.'

આ QR-કોડ સ્કેન કરો

વાર્તા પૂરી કરીને આનંદ સરે ટીનુના ખભા પર હાથ મૂક્યો અને સમજાવ્યું, 'ટીનુ, પરીક્ષા પણ આ હરીફાઈ જેવી જ છે. તે તારો દુશ્મન નથી, પણ મિત્ર છે. તે તને એ બતાવે છે કે તું કેટલો હોશિયાર છે અને તારે હજુ કેટલું નવું શીખવાનું બાકી છે. પરીક્ષાના માર્ક્સ એ તારી જિંદગીનું મૂલ્ય નક્કી નથી કરતા. તું ફક્ત તારી મહેનત પર ધ્યાન આપ, પરિણામ પર નહીં.'

આનંદ સરની આ સરળ અને પ્રેમાળ શીખ ટીનુના દિલને સ્પર્શી ગઈ. તેને સમજાયું કે પરીક્ષાથી ડરવાની કોઈ જરૂર નથી.

તે પછીના અઠવાડિયે જ્યારે પરીક્ષા આવી, ત્યારે ટીનુ ડરવાના બદલે ચહેરા પર આત્મવિશ્વાસભર્યા સ્મિત સાથે વર્ગખંડમાં ગયો. તેણે શાંતિથી પેપર લખ્યું. તે દિવસે ટીનુ માત્ર પરીક્ષામાં જ ઉત્તીર્ણ નહોતો થયો, પણ આનંદ સરની મદદથી પોતાના મનના સૌથી મોટા ડરને હરાવવામાં પણ સફળ થયો હતો. ■

'તું કેટલો હોશિયાર છે અને તારે હજુ કેટલું નવું શીખવાનું બાકી છે. પરીક્ષાના માર્ક્સ એ તારી જિંદગીનું મૂલ્ય નક્કી નથી કરતા. તું ફક્ત તારી મહેનત પર ધ્યાન આપ, પરિણામ પર નહીં.'

જોડકણામાં એકડા

૧) એક હતો એકડો, તે મારે મોટો છેકડો,
દેખાય જો જાય કેકડો, તો તાણે મોટો ભેંકડો.
૨) એક હતો બગડો, તે સૌ હારે કરે ઝઘડો
દેખાવે અલમસ્ત તગડો, તે ફેરવે મઝેથી છકડો.
૩) એક હતો તગડો, એને ભાવે ખૂબ રગડો
જો શાકમાં જુએ મગડો, તો મારવા માંડે દગડો.
૪) એક હતો છગડો, એના વિના સૂનો વગડો.
તે કદી કરે ના ઝઘડો, તે સદાય રહે હરખડો.
૭) એક હતો સાતડો, તે રંગે થોડો રાતડો.
તે સ્વભાવે ઘણો વાતડો,
તે શરીરે થોડો પાતળો.
૮) એક હતો આઠડો, એનો ભારે ઠાઠડો,
સૌનો એને સાથડો, તે કદી નથી અનાથડો.
૯) એક હતો નવડો, તે સદાય રહે ખડો,
તે ઘરમાં સૌથી વડો,તેને રમવા ગમે દડો.
૧૦) એક હતો દશડો, તેનો ભારે વટડો.
તે વાતમાં સૌથી બડો, પાણી પી ભરીને ઘડો.

એકડાનો આડંબર

એકડાનો આડંબર ભારે, એકડો મારે ઠેકડા,
બગડાનો બકવાસ ભારે, બગડો મારે છેકડા.
ત્રગડાની તાકાત ભારે, ત્રગડો મચાવે ધૂમ,
ચોગડાની ચતુરાઈ ભારે, ચોગડો કરી દે ધૂમ.
પાંચડાની પંચાત ભારે, પાંચડો નચાવે પ્રજા,
છગડાનો છણકો ભારે, છગડો કરાવે સજા.
સાતડાનો સપાટે ભારે, સાતડો કરાવે લીલા,
આઠડાનો ઠાઠ ભારે, આઠડો કરાવે ઢીલા.
નવડાનો નાદ ભારે, નવડો મચાવે શોર,
દશડાનો ડંખ ભારે, દશડો કરાવે જોર.
એકથી દશ અંકો, વગાડો ભાવિ જીવનનો ડંકો,
અંકોનું આકર્ષણ ઝંખો, ફૂંકો બાળ જીવનના શંખો.
નાના-નાનાં બાળો, સૌને ભણવાની પાડું રાડો.
ભૂલાઈ કદીનાં આંકો, રાખો સુખી જીવનનો ફાંકો.

- પ્રવીણ પટેલ 'સ્વયં'

ચિત્રમાં સુંદર રંગ પૂરો

ટપકાં જોડીને ચિત્ર પૂરું કરો

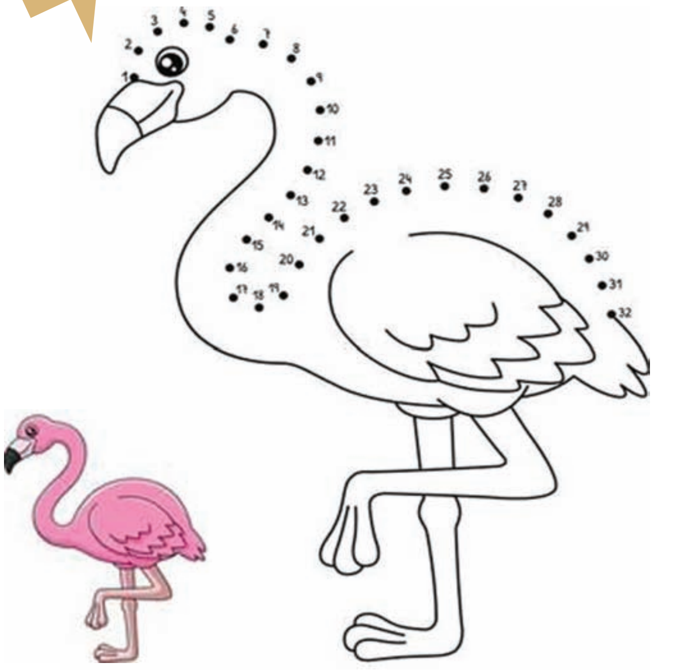

કહેવતોની કરામત

મિત્રો, અહીં કેટલીક કહેવતો આપી છે. બધી કહેવતો અધૂરી લખી છે તો નીચેના BOXમાંથી ગોતીને લખો.

૧) પથ્થરને બચકું ભરે તો ....
૨) દરની માટી ....
૩) ભૂખ ન જુએ ભાખરી ને ....
૪) બહેન કહીને બેસાડે ને ....
૫) હરામનો માલ ....
૬) સહુ ગયા સગેવગે ને ....
૭) જેણે જીત્યું મન ....
૮) ભાણોજી ભારમાં તો ....
૯) બાપ તેવા બેટા ને ....
૧૦) ગાજે તે વરસે નહિ ને ....

૧) વહુ લાજમાં, ૨) વહુ રહ્યાં ઊભે પગે, ૩) વડ તેવા ટેટા, ૪) ભસે તે કરડે નહિ, ૫) તેણે જીત્યું સર્વ, ૬) સામાં દાંત ભાંગે, ૭) દરમાં સમાય, ૮) વહુ કહીને ઉઠાડે, ૯) ઊંઘ ન જુએ સાથરો, ૧૦) પચે નહિ

કહેવતોની કરામતનો જવાબ :
૧) પથ્થરને બચકું ભરે તો સામા દાંત ભાંગે
૨) દરની માટી દરમાં સમાય
૩) ભૂખ ન જુએ ભાખરો ને ઊંઘ ન જુએ સાથરો
૪) બહેન કહીને બેસાડે ને વહુ કહીને ઉઠાડે
૫) હરામનો માલ પચે નહિ
૬) સહુ ગયા સગેવગે ને વહુ રહ્યા ઊભે પગે
૭) જેણે જીત્યું મન, તેણે જીત્યું સર્વ
૮) ભાણોજી ભારમાં તો વહુ લાજમાં
૯) બાપ તેવા બેટા ને વડ તેવા ટેટા
૧૦) ગાજે તે વરસે નહિ ને ભસે તે કરડે નહિ

Can u Solve it !

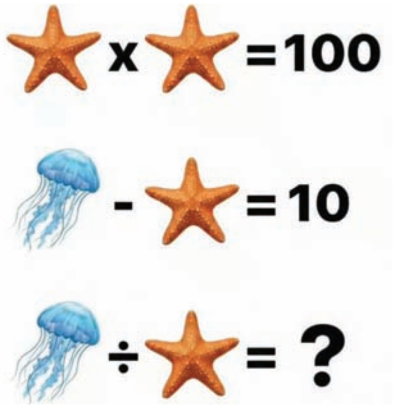

SPOT 15 DIFFERENCES

નીડર વલ્લભ

ભારતી ભંડેરી 'અંશુ'

એક હતાં સુધાદાદી. સુધાદાદી આમ તો મોન્ટુના દાદી, પણ આખી સોસાયટીનાં બાળકો તેમને 'વાર્તાદાદી' કહીને જ બોલાવે! સુધાદાદીને બાળકો અતિશય વહાલાં અને બાળકોને સુધાદાદી. તેઓ દર રવિવારે બગીચામાં બાળકોને અવનવી વાર્તાઓ સંભળાવતાં - એવી વાર્તાઓ જે બાળકોએ ક્યાંય વાંચી કે સાંભળી ન હોય! તેથી બાળકોને આવી મજાની વાર્તાઓ સાંભળવાની ભારે મજા પડતી.

આજે પરીનો જન્મદિવસ હતો. પરીએ મોન્ટુ સાથે સુધાદાદીને પણ પ્રેમપૂર્વક આમંત્રણ આપ્યું હતું. મોન્ટુ સાથે સુધાદાદી જેવાં પરીના ઘેર પહોંચ્યાં કે તરત બધાં બાળકો 'વાર્તાદાદી આવ્યા... વાર્તાદાદી આવ્યા!' કહેતાં તેમને વળગી પડ્યાં.

બાળકો એકીઅવાજે બોલી ઊઠ્યાં, 'દાદી, વાર્તા કહો... સરસ મજાની વાર્તા કહો!'

સુધાદાદી હસીને બોલ્યાં, 'અરે, પહેલાં પરીને કેક તો કાપવા દો!'

પરી તરત બોલી, 'કેક તો પછી કપાશે, પહેલાં વાર્તા!'

બાળકોએ પણ સુર પુરાવ્યો, 'હા દાદી, પહેલાં વાર્તા જ!'

દાદી બાળકોની આ મીઠી જિદ સામે નમી ગયાં. તેમણે કહ્યું, 'ચાલો, આજે તમને એક સાચી અને પ્રેરણાદાયી વાર્તા કહું. પણ એ પહેલાં મને કહો કે આજે કોનો જન્મદિવસ છે?'

બાળકો બોલ્યાં, 'પરીનો!'

સુધાદાદી બોલ્યાં, 'હા, આજે પરીનો જન્મદિવસ તો છે જ, પરંતુ આ ઓક્ટોબર મહિનામાં બીજા ક્યા ક્યા મહાપુરુષોના જન્મદિવસ આવે છે, એ ખબર છે?'

મીનાએ તરત હાથ ઊંચો કર્યો, 'બીજી ઓક્ટોબરે ગાંધીજીનો!'

સુધાદાદી બોલ્યાં, 'શાબાશ બેટા! બીજી ઓક્ટોબરે સાદગીના પ્રતીક લાલ બહાદુર શાસ્ત્રીજીનો પણ જન્મદિવસ આવે છે. અને આજે ૩૧મી ઓક્ટોબર છે. આજે કોનો જન્મદિવસ છે, બોલો જોઈએ?'

આ સાંભળી બધાં બાળકો વિચારમાં પડી ગયાં અને માથું ખંજવાળવા લાગ્યાં.

સુધાદાદીએ સ્મિત સાથે ફોડ પાડ્યો, 'આજે આપણા દેશના પ્રથમ નાયબ વડાપ્રધાન અને ગૃહપ્રધાન, લોખંડી પુરુષ સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલનો જન્મદિવસ છે! તમને ખબર છે દેશભરમાં તેમનો જન્મદિવસ કેમ આટલા ઉત્સાહથી ઊજવાય છે?'

બાળકોએ અજાણતાં માથું હલાવી 'ના' પાડી.

સુધાદાદીએ આગળ સમજાવ્યું, 'સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલે પૂજ્ય ગાંધીજી સાથે મળીને આઝાદીની લડતમાં મહત્ત્વનો ભાગ ભજવ્યો હતો. તેમણે ઐતિહાસિક બારડોલી સત્યાગ્રહનું સફળ નેતૃત્વ કર્યું અને અનેક વાર જેલવાસ વેઠ્યો. આઝાદી મળ્યા બાદ દેશનાં સેંકડો રજવાડાંઓને એક તાંતણે બાંધીને તેમણે અખંડ ભારતનું નિર્માણ કર્યું. તેથી જ તેઓ 'અખંડ ભારતના શિલ્પી' કહેવાય છે. તેમના અડગ મનોબળને કારણે તેઓ 'લોખંડી પુરુષ' તરીકે ઓળખાય છે. તમને ખબર છે, તેમને 'સરદાર'નું ઉપનામ કોણે આપ્યું હતું?'

રવિએ ઉત્સાહથી કહ્યું, 'ગાંધીજીએ!'

'શાબાશ બેટા!' દાદીએ પીઠ થાબડી.

'આ સરદારનું નાનપણનું નામ વલ્લભ હતું. વલ્લભ નાના હતા ત્યારે તમારા જેવા જ ચતુર અને રમતિયાળ હતા.

એક દિવસની વાત છે. વલ્લભ અને તેના સહપાઠીઓ વર્ગખંડમાં બેઠા હતા. શાળા શરૂ થવાનો સમય થઈ ગયો હતો, પરંતુ કોઈ કારણસર શિક્ષક વર્ગમાં મોડા પડ્યા. આથી બધાં બાળકો ગેલમાં આવીને મોટેમોટેથી ગીતો ગાવા લાગ્યાં.

ગીતોનો અવાજ સાંભળી શિક્ષક ઉતાવળે વર્ગમાં દોડી આવ્યા. બાળકોને ગીતો ગાતાં જોઈ તેઓ ભારે નારાજ થયા અને ઠપકો આપીને બધાંને બેન્ચ પર ઊભા રહેવાની શિક્ષા કરી. વલ્લભના બધા મિત્રો ડરીને ચૂપચાપ પાટલી પર ઊભા થઈ ગયા, પણ વલ્લભ પોતાની જગ્યા પરથી સહેજ પણ ઊભો ન થયો.

સાહેબે ગુસ્સાથી પૂછ્યું, 'તું કેમ ઊભો નથી થતો? શું તું ગીત નહોતો ગાતો?'

વલ્લભે નિર્ભયતાથી આંખો મિલાવીને કહ્યું, 'ગાતો હતો સાહેબ! પણ તેમ છતાં અમારો કોઈ વાંક નથી.'

સાહેબનો ક્રોધ વધ્યો, 'તું જાતે ગીત ગાતો હતો અને પાછો કહે છે કે તારો વાંક નથી? ઊભો થા!' કહી સાહેબ હાથમાં લાકડાની ફૂટપટ્ટી લઈને વલ્લભ તરફ ધસ્યા.

વર્ગના બધા વિદ્યાર્થીઓ થરથર કાંપવા લાગ્યા કે હવે વલ્લભની ખેર નથી. પણ આ તો વલ્લભ! ડરે એ બીજા! સાહેબે તેને સજા કરવા હાથ આગળ ધરવા કહ્યું. વલ્લભે શાંતિથી

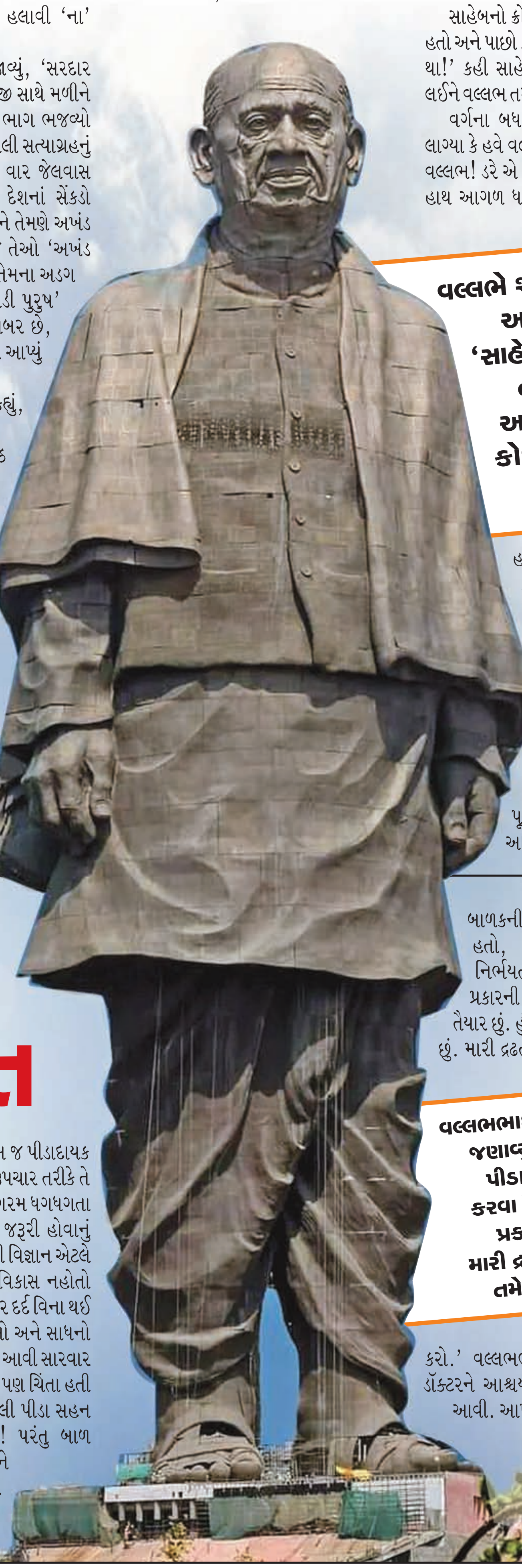

> **વલ્લભે શાંતિથી હાથ લંબાવ્યો અને સ્પષ્ટ અવાજે કહ્યું- 'સાહેબ, તમારે મારવો હોય તો શોખથી મારો, પરંતુ આમાં મારો કે આ વર્ગના કોઈ પણ બાળકનો સહેજ પણ વાંક નથી!'**

હાથ લંબાવ્યો અને સ્પષ્ટ અવાજે કહ્યું- 'સાહેબ, તમારે મારવો હોય તો શોખથી મારો, પરંતુ આમાં મારો કે આ વર્ગના કોઈ પણ બાળકનો સહેજ પણ વાંક નથી!'

સાહેબે અકળાઈને ફૂટપટ્ટી ઉગામી, ત્યાં જ વલ્લભે દલીલ કરી- 'સાહેબ, ખરો વાંક તો તમારો છે! તમે પૂરી દસ મિનિટ વર્ગમાં મોડા આવ્યા. સાહેબ ન આવે તો બાળકો રમૂજમાં ગીત ન ગાય તો શું રોવા બેસે?'

આ સાંભળતાં જ આખા વર્ગખંડમાં સોપો પડી ગયો! બધાંને લાગ્યું કે હવે વલ્લભને આકરી સજા થશે.'

વાર્તા સાંભળતી પરી અચાનક બોલી ઊઠી, 'અરેરે! શિક્ષક સામે આવું બોલાય?'

સુધાદાદીએ સ્નેહથી સમજાવ્યું, 'બાળકો, જો પોતાની વાત સાચી હોય અને આપણે કોઈ ખોટું તોફાન ન કર્યું હોય, તો વિવેકપૂર્વક સાચી વાત કહેતાં ક્યારેય ડરવું ન જોઈએ. અન્યાય કે ખોટી વાત ક્યારેય મૂંગા મોઢે સહન ન કરાય. હંમેશાં સત્યનો જ પક્ષ લેવાય.'

બાળકોએ પૂછ્યું, 'દાદી, પછી સાહેબે વલ્લભને ફટકાર્યો?'

દાદી બોલ્યાં, 'ના બેટા! વલ્લભ સાચો હતો અને નીડર હતો, એટલે જ તે આટલી હિંમતથી પોતાની વાત રજૂ કરી શક્યો. વલ્લભની આ તર્કબદ્ધ વાત સાંભળીને શિક્ષકને પોતાની ભૂલ સમજાઈ ગઈ. તેમણે સૌમ્ય બનીને બાળકો પાસે ક્ષમાયાચના કરતાં કહ્યું- 'બાળકો, મને માફ કરજો, મોડા આવવાનો વાંક મારો જ હતો. વલ્લભની જેમ તમારે સૌએ પણ સાચા અને નીડર બનવું જોઈએ, અને હંમેશાં સત્યને જ સાથ આપવો જોઈએ!'

શિક્ષકની વાત સાંભળીને વર્ગનાં તમામ બાળકો આનંદમાં આવી ગયાં અને તાળીઓ પાડતાં ગાવા લાગ્યાં-

'અમે તો નીડર બનીશું,
અમે સાચી વાત કહીશું!
અમે ના કોઈથી ડરીશું,
અમે વલ્લભ જેવા થઈશું!'

સાહેબ પણ પ્રસન્ન થઈને તેમની સાથે હસી પડ્યા.

સુધાદાદીની આ સત્યનિષ્ઠાવાળી વાર્તા સાંભળીને સૌ ભૂલકાં પ્રભાવિત થઈ ગયાં. પરીએ ઉત્સાહભેર કેક કાપીને બધાંને ખવડાવી. ત્યારબાદ સુધાદાદીની સાથે મળીને સૌ બાળકો લયબદ્ધ ગાવા લાગ્યાં-

'અમે તો નીડર બનીશું,
અમે સાચી વાત કહીશું!
અમે ના કોઈથી ડરીશું,
અમે વલ્લભ જેવા થઈશું!' ■

સરદાર પટેલની હિંમત

હેમંત વાળા

૩૧ મી ઓક્ટોબરે આપણે સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની જન્મજયંતિ ઉજવીએ છીએ. વલ્લભભાઈને આપણે 'લોખંડી પુરુષ' તરીકે ઓળખીએ છીએ. આ બિરુદ મળવા પાછળ તેમનો અથાક પુરુષાર્થ, સ્પષ્ટ કાર્યશૈલી, દ્રઢ નિશ્ચય, અડગ આત્મવિશ્વાસ, અદ્ભુત દેશપ્રેમ તેમજ અભૂતપૂર્વ હિંમત જેવા ગુણો મુખ્ય છે. બાળમિત્રો, શું તમને ખબર છે કે સરદાર વલ્લભભાઈમાં આ બધા ગુણો નાનપણથી જ ખીલેલા હતા? ચાલો, હું તમને તેમના બાળપણનો એક પ્રસંગ જણાવું જે દરેક બાળકને અડગ રહેવાની પ્રેરણા આપી શકે તેમ છે.

સરદાર વલ્લભભાઈ જ્યારે નાના હતા, ત્યારે તેમના શરીર પર એક ખૂબ જ પીડાદાયક ગુમડું (ફોડલો) થયું હતું. તેના ઉપચાર તરીકે તે સમયના વૈદે તેને મટાડવા માટે ગરમ ધગધગતા લોખંડના સળિયાથી ડામ દેવો જરૂરી હોવાનું જણાવ્યું. મિત્રો, તે સમયે તબીબી વિજ્ઞાન એટલે કે મેડિકલ સાયન્સમાં એટલો વિકાસ નહોતો થયો કે જેથી આ પ્રકારની સારવાર દર્દ વિના થઈ શકે. આજે તો આધુનિક દવાઓ અને સાધનો ઉપલબ્ધ છે, પરંતુ એ જમાનામાં આવી સારવાર અત્યંત દર્દનાક રહેતી. ડૉક્ટરને પણ ચિંતા હતી કે આ નાનકડા બાળકમાં આટલી પીડા સહન કરવાની હિંમત હશે કે કેમ! પરંતુ બાળ વલ્લભભાઈએ નિશ્ચિત થઈને કહી દીધું- 'તમે ઉપચારની તૈયારી કરો, હું તો તૈયાર જ છું.'

ડૉક્ટરને હજુ પણ બાળકની હિંમત પર થોડો સંકોચ થતો હતો, ત્યારે વલ્લભભાઈએ નિર્ભયતાથી જણાવ્યું- 'હું દરેક પ્રકારની પીડા અને તકલીફ સહન કરવા તૈયાર છું. હું કોઈપણ પ્રકારના ડરથી મુક્ત છું. મારી દ્રઢતા અને હિંમત

> **વલ્લભભાઈએ નિર્ભયતાથી જણાવ્યું- 'હું દરેક પ્રકારની પીડા અને તકલીફ સહન કરવા તૈયાર છું. હું કોઈપણ પ્રકારના ડરથી મુક્ત છું. મારી દ્રઢતા અને હિંમત વિશે તમે જરાય શંકા ન કરો.'**

વિશે તમે જરાય શંકા ન કરો.' વલ્લભભાઈની આ ખુમારી જોઈને ડૉક્ટરને આશ્ચર્ય પણ થયું અને હિંમત પણ આવી. આપણા લાડીલા બાળ સરદાર પર એ આકરો ઉપચાર થયો અને તે સંપૂર્ણ સફળ રહ્યો.

બાળમિત્રો, આ માત્ર એક નાનકડો પ્રસંગ નથી, પરંતુ તે સરદાર વલ્લભભાઈના અડગ મનોબળનો પરિચય કરાવે છે. તેમના જીવનમાં પાછળથી પણ અનેક મોટી મુશ્કેલીઓ આવી, અને દરેક મુશ્કેલીનો તેમણે હિંમતપૂર્વક સામનો કરીને વિજય મેળવ્યો. તેમણે પૂજ્ય મહાત્મા ગાંધીજીના નેતૃત્વમાં સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામમાં સક્રિય ભાગ લીધો અને દેશની આઝાદી માટે અવિરત સંઘર્ષ કર્યો. તે ઉપરાંત, આઝાદી સમયે ભારત જે સેંકડો દેશી રજવાડાંઓમાં વિભાજિત થયેલું હતું, તેને એક અખંડ રાષ્ટ્રના સૂત્રમાં પરોવવાનું ઐતિહાસિક અને ભગીરથ કાર્ય પણ સરદાર વલ્લભભાઈએ જ પાર પાડ્યું હતું. સરદાર વલ્લભભાઈનું આ યોગદાન આવનારી દરેક પેઢીને સતત પ્રેરણા આપતું રહે તે માટે ગુજરાતમાં કેવડિયા ખાતે નર્મદા કિનારે વિશ્વની સૌથી ઊંચી પ્રતિમા 'સ્ટેચ્યુ ઑફ યુનિટી' બનાવવામાં આવી છે. મિત્રો, જો તમે હજુ સુધી તેની મુલાકાત ન લીધી હોય, તો પરિવાર સાથે કે શાળાના પ્રવાસમાં ત્યાં અચૂક જઈ આવજો. આ મુલાકાત વખતે ખાસ યાદ રાખજો કે સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ એટલે દ્રઢતા, સમજદારી, શિસ્ત, નેતૃત્વ, એકતા, વ્યવહારિકતા, કર્તવ્યનિષ્ઠા, સંગઠનશક્તિ, અડગ આત્મવિશ્વાસ, નીડરતા અને દેશપ્રેમની સાક્ષાત મૂર્તિ! ■

The Horror Bungalow

Malek Mehraz

Zoya had recently moved to a quiet village for her new job. She was living alone in a spacious bungalow for two months. Her life was peaceful and routine, and she had no idea of the horrifying experience that awaited her inside the house.

One night, exhausted after returning from work, Zoya ate dinner and fell fast asleep. At exactly 3:00 a.m., a terrifying nightmare jolted her awake. Feeling suffocated in her dark, windowless room, she instinctively reached down to put on her slippers. Suddenly, she pulled her feet back onto the bed. A bone-chilling feeling told her that someone was watching her from underneath it.

Driven by sheer panic, Zoya bolted towards the door and grabbed the handle, but it was firmly locked from the outside. An unseen entity seemed to have trapped her inside. Overwhelmed by absolute horror, she let out a piercing scream and fainted on the spot.

The next morning, Zoya woke up in her own bed, believing it had all been a bad dream. However, the same supernatural horror returned the following night. Realising that her life might be in grave danger, Zoya sought immediate help and brought a wise, respected Tantrik Baba to cleanse the bungalow.

That night, Baba began his dark ritual. He sprinkled a drop of Zoya's blood on the floor and strictly instructed her to stand outside until he called her back. As Zoya waited alone in the pitch-black yard, violent shrieks and terrifying screams suddenly erupted from inside the house.

Zoya gasped in pure horror. His eyes glowed with demonic malice, and his face had transformed into that of a terrifying beast. The evil spirit possessed him completely!

Before she could process what was happening, the doors burst open, and Baba ran out in complete terror. Zoya desperately chased after him. When he finally stopped, his back was turned towards her. As he slowly turned around, Zoya gasped in pure horror. His eyes glowed with demonic malice, and his face had transformed into that of a terrifying beast. The evil spirit inside the house had possessed him completely!

Paralysed with dread, Zoya collapsed onto the frozen ground, drawing her final breath and meeting a tragic, horrifying death.

Now, which unsuspecting person will step into the abandoned bungalow next, and what dreadful fate awaits them?

Only time will tell! ■

The Stranger at Platform 33

Jannat Shaikh

It was raining cats and dogs that night at the old, rusty railway station. The trees swayed in the cold wind, and puddles covered the platform. It was nearly ten o'clock, and only a few passengers were around. The bright yellow lights flickered overhead. The atmosphere was gloomy, mysterious, and a little scary.

I was sitting on a polished brown wooden bench, holding my backpack. My name is Sofia, and I was returning to my home country. I was studying in Germany and would soon return to Dubai. I got to visit my elderly father only once a year. I didn't want to leave him alone, but I was there to build my future and make him proud.

A little later, I learned that my train had been delayed. The station was unusually quiet, and the eerie silence made me anxious.

Bored, I started scrolling through my phone. Suddenly, an elderly man who looked about my grandfather's age appeared beside me. He wore a spooky black coat and sat down with a gentle smile.

"How do you know that?" I whispered. "Nobody knows about it! I used to write letters and notes to my mother, who passed away when I was just five."

"Quite a long wait, isn't it?" he asked.

"Yes," I replied politely.

He gazed at the railway tracks and the deserted platform. For a while, neither of us spoke. Then, out of nowhere, he said, "You still hide that pink notebook under your bed, don't you? The one filled with all the problems you wish you could tell your mother about."

I froze. How could he possibly know that? It was a secret no one knew-not my father, my friends, or even my sister.

"How do you know that?" I whispered. "Nobody knows about it! I used to write letters and notes to my mother, who passed away when I was just five."

The stranger looked at me with an expression I couldn't quite understand. I had never seen him before. As I was about to ask him another question, he spoke softly.

"Don't carry so much inside you, child. Sometimes, you must learn to let go."

Suddenly, an announcement echoed through the station. The train had arrived at Platform 3D.

I gathered my bags and stood up. I wanted to ask the stranger more questions, but my throat tightened, and tears filled my eyes. I felt an overwhelming urge to hug him.

But when I turned around, he had vanished.

The mysterious encounter changed my life. I slowly learned to let go of the pain I had carried for years and to make peace with the things I could not change.

For years, I kept searching for the old man, but I never found him. Even today, I don't know who he was-or how he knew my deepest secrets.

Perhaps some mysteries are never meant to be solved. ■

Dream Big, Start Small, Keep Going!

Every child has big dreams, but turning those dreams into reality can sometimes feel confusing and overwhelming. **Why do we start with great excitement but struggle to keep going? And how can we stop comparing ourselves with others?** Uncle Fix-It has a cheerful little guide to help young dreamers enjoy the journey, one small step at a time!

Tell Me What to Do!

Dear Uncle Fix-It,

I am a student with lots of dreams. I want to do well in my studies, participate in competitions, develop new skills and make my parents proud. Whenever I hear stories about successful people, I feel inspired and start making exciting plans for my future.

But there is one problem: I find it difficult to stick to my plans! I often begin new activities with great enthusiasm, but after a few days, my excitement fades away. Sometimes, I spend so much time thinking about my future that I forget to concentrate on the work I need to do today.

I also compare myself with people who are already successful. When I see others achieving wonderful things, I feel motivated for a while. But soon, I start worrying that I am not doing enough or that I am falling behind.

I want to achieve something meaningful in life, but I don't know how to remain patient, focused and consistent. How can I stop worrying so much about success and learn to become a little better every day?

-Devanshi

Dear Devanshi,

First of all, give yourself a big smile! You have dreams, you want to learn, and you genuinely wish to improve yourself. That's a wonderful beginning. But let me tell you a little secret: even the most successful people don't feel motivated every single day. Some mornings, they jump out of bed, ready to conquer the world. On other mornings, even getting out of bed feels like climbing Mount Everest!

So, don't worry. You are not lazy, and there is nothing wrong with you. You simply need to learn a few tricks to turn your excitement into a habit.

1. Stop trying to climb the entire mountain in one day!

Imagine that you want to climb a huge mountain. Would you try to jump straight to the top? Of course not! You would take one step, then another, and then another.

Your dreams work in exactly the same way.

If you want to improve your mathematics, don't tell yourself, "I must become a genius this month!" Instead, try solving five extra problems every day. Want to become a better writer? Write one paragraph daily. Want to participate in a competition? Practise for fifteen minutes today.

2. Make friends with your calendar, not just your imagination!

Here's a fun challenge: every evening, choose just three important tasks for the next day. They could be completing a science assignment, practising a dance step or reading ten pages of a book. Write them down. The next day, try to finish them before getting distracted by other exciting ideas.

And don't make a list of twenty-five tasks! You are a student, not a superhero with twenty-five hours in a day.

3. Remember: somebody else's chapter is not your chapter!

Suppose your classmate wins a painting competition. You might think, "Wow! She is so talented. I'll never be that good." But wait a minute! Perhaps she has been painting for three years. Perhaps you have just started. Is it fair to compare your first drawing with her hundredth? Instead of feeling jealous or discouraged, ask yourself, "What can I learn from her?"

Admire other people's achievements. Learn from them. Celebrate their victories. But never use their success as proof that you are not good enough.

Your friend may be excellent at painting, while you may be brilliant at solving puzzles or telling stories. And if you both love painting, that's wonderful too! There is room for more than one talented artist in the world.

4. Make friends with boring days!

On some days, you will feel excited about studying. On other days, you may prefer watching cartoons, playing games or doing absolutely nothing. That's normal!

Consistency doesn't mean feeling enthusiastic all the time. It means doing a little of what matters, even when the excitement has disappeared.

Create a tiny rule for yourself. On a busy day, solve just two mathematics problems. On a day when you don't feel like reading, read one page. On a day when practising seems difficult, practise for five minutes. You can do more whenever you feel like it. The point is to keep the habit alive without making yourself miserable. And if you miss a day? No drama! You haven't destroyed your future. Simply begin again the next day.

5. Celebrate effort, not just trophies!

Imagine that you practise for a spelling competition but don't win. Does that mean your effort was wasted? Absolutely not!

Perhaps you learnt twenty new words, improved your concentration and discovered what you need to practise next time. Those are real achievements, even without a shiny trophy.

Every night, ask yourself three simple questions:

- What did I learn today?
- What did I do well?
- What is one thing I can improve tomorrow?

You will gradually begin to notice your own progress instead of constantly looking at everyone else's.

And here's another important point: making your parents proud is a lovely wish, but your worth is not measured by marks, medals or certificates. You deserve love and respect even on days when you make mistakes.

6. Keep dreaming, but don't forget to enjoy today!

Devanshi, your future is important, but so is your present. Laugh with your friends. Play outdoors. Enjoy your favourite stories. Ask silly questions. Try new things. Make mistakes and learn from them. You don't have to turn every moment into a competition or every hobby into a career. Success is not a race in which someone fires a starting pistol and everyone must reach the finish line at the same time. It is a journey, and each person travels at a different pace.

So, here's your mission for the next seven days: choose one goal, work on it for fifteen minutes every day, and tick a box whenever you finish. At the end of the week, look at those seven little ticks. They will remind you that you can trust yourself to show up.

Dream big, Devanshi, but give your dreams small, manageable jobs to do every day! And remember my favourite advice: don't worry about becoming the best person in the room. Focus on becoming a little better than the person you were yesterday.

One small step today. Another tomorrow. Before you know it, you'll have travelled farther than you imagined!

With a cheerful smile and a pocketful of encouragement,

- Your Uncle Fix-It

મધપૂડો

દેવ જો હોય તો, રોજ બને દિવાળી

રામ જેવું બીજું કોઈ રામ થઇ શકે નહિ

મારી તો એક જ ચિંતા... હું બની રહું સીતા

હરીશ નાયક

ભમરી ઈયળને પકડી લાવે છે. તેને વખતોવખત ડંખ મારે છે. ડંખની વેદનામાં તરફડતી ઈયળ સતત ભમરીનું જ સ્મરણ કરે છે. કહેવાય છે કે આ સ્મરણ અને વેદનામાંથી જ એક દિવસ ઈયળ પોતે ભમરી બની જાય છે.

રાવણની અશોકવાટિકામાં સીતાજી પણ જાણે આવી જ અવસ્થામાં હતાં. ચારે બાજુ રાક્ષસીઓનો પહેરો હતો. રાવણની ધમકીઓ હતી. પણ સીતાજીને એની કોઈ પરવા નહોતી. એમના મનમાં તો બસ એક જ નામ હતું-રામ! રામ! અને રામ!

એમનું રામસ્મરણ જોઈને ત્રિજટાએ કહ્યું, ‘સીતાજી, તમે તો રામનું એટલું બધું ધ્યાન ધરો છો કે એક દિવસ જાતે જ રામ બની જશો! જેમ ઈયળ ભમરી બની જાય છે, એમ જીવ શિવ બની જાય છે!’

ધ્યાનમાંથી ચમકીને સીતાજીએ આંખો ખોલી. દૃઢતાથી બોલ્યાં, ‘ના, ત્રિજટા! મારે રામ નથી થવું!’

ત્રિજટા આશ્ચર્યથી એમની સામે જોઈ રહી.

સીતાજી આગળ બોલ્યાં, ’રામ એક જ છે અને એક જ રામ બસ છે. રામ જેવું બીજું કોઈ રામ થઈ શકે નહીં. એમનું સ્થાન અનન્ય છે. એમની મહાનતા, એમનો ધર્મ, એમની મર્યાદા અને એમનું વ્યક્તિત્વ અદ્વિતીય છે. હું એમનું ધ્યાન ધરું છું, એમને યાદ કરું છું, એમની પ્રતીક્ષા કરું છું, કારણ કે હું એમની સીતા છું. પણ એનો અર્થ એવો નથી કે મારે રામ બની જવું છે!’

સીતાજીના અવાજમાં હવે એક અનોખી સ્પષ્ટતા હતી. ‘હું રામને એટલો પ્રેમ કરું છું કે એમનાથી અલગ રહીને પણ એમની સાથે જ જીવું છું. મારી આંખો સામે રામ નથી, પણ મારા હૃદયમાં તો એ જ છે. મારું મન એમનામાં લીન છે, મારી દરેક પ્રાર્થનામાં એ છે, મારા દરેક શ્વાસમાં એ છે. છતાં મારે મારી ઓળખ ગુમાવવી નથી. હું સીતા છું અને સીતા જ રહેવા માગું છું.’

એ થોડી વાર અટક્યાં. જાણે પોતાના મનની વાતને વધુ ઊંડાણથી સમજવા માગતાં હોય એમ ધીમેથી બોલ્યાં, ’જો હું જ રામ બની જાઉં તો પછી રામની સીતા કોણ બને? એમની રાહ કોણ જુએ? એમના આવવાની આશા કોના હૃદયમાં જીવતી રહે? એમની સેવા કોણ કરે? એમને પોતાના પ્રેમથી કોણ યાદ કરે? રામની ભક્તિ કરવા માટે, રામને પ્રેમ કરવા માટે, રામની સાથે જીવન વહેંચવા માટે તો મારું સીતા હોવું જ જરૂરી છે!’

સીતાજીની આંખોમાં ફરી આંસુ આવી ગયાં. પણ આ વખતે એ આંસુમાં માત્ર વિરહની વેદના નહોતી. એમાં પોતાની ઓળખ પ્રત્યેનો ગર્વ પણ હતો. ■

દેહમંદિર - દેવમંદિર

હે રામ !

ગણપતિની પૂજા પૂરી થઈ.

ગણપતિ વિસર્જનનો દિવસ આવ્યો. કુંભારે નક્કી કર્યું કે દેવને નદી સુધી આપણા વાહન પર બેસાડવાના હોય એટલે કંઈ વાહન જેવું તેવું ચાલે? તેણે તો ગધેડાને સારી રીતે નવડાવ્યો. પછી ટુવાલથી તેનો દેહ ઘસીને સાફ કર્યો. તેની પર સરસ મજાની ચાદર પાથરી. તેની પર બેઠક ગોઠવી. તેના ગળામાં ફૂલોની માળા પહેરાવી.

સવારી નીકળી. ગાનવાદન સહિત દેવ નદીએ પહોંચતા હતા. ગધેડાના આનંદનો તો પાર નહિ. તે તો ખુશખુશાલ હતો. તેને તો એમ કે જિંદગી આ જ છે. ભલે તેનો કુંભાર તેને મારતો હતો પણ આજે તેની ખરેખર કદર કરી છે.

વાજતેગાજતે સંઘ નદીએ પહોંચ્યો. દેવને સવારી પરથી ઉપાડી લેવામાં આવ્યા. નદીમાં પધરાવી દેવામાં આવ્યા.

દેવનું વિસર્જન થયું. એટલે ગધેડો બધાને નડવા લાગ્યો. બધા જ તેને હડસેલવા લાગ્યા. ડચકારવા લાગ્યા. પણ ગધેડો હજી તોરમાં હતો. તેને તો એમ કે પોતાના જેવું બીજું કોઈ ભાગ્યશાળી પ્રાણી જ નથી.

> **દેવનું વિસર્જન થયું. એટલે ગધેડો બધાને નડવા લાગ્યો. બધા જ તેને હડસેલવા લાગ્યા. ડચકારવા લાગ્યા. પણ ગધેડો હજી તોરમાં હતો. તેને તો એમ કે પોતાના જેવું બીજું કોઈ ભાગ્યશાળી પ્રાણી જ નથી.**

તે એવો મદમાં હતો ત્યાં જ કુંભારે જોરથી ડફણું માર્યું. રોજના નિયમ પ્રમાણે એક-બે સંભળાવી પણ દીધી. કહ્યું - ‘અડિયલ ! ચાલે છે કે નહિ? રસ્તામાં અટકી રહેતાં જ આવડે છે?’

ગધેડાને જ્ઞાન આવી ગયું કે જ્યાં સુધી સાથે ભગવાન છે ત્યાં સુધી જ દેહની કિંમત છે, તેનાં માન-પાન છે. શરીરનું પણ એવું જ છે,

જ્યાં સુધી દેહમાં દેવ છે ત્યાં સુધી જ દેહમંદિર છે. દેહમાંથી રામ ગયા કે દેહ પણ હરામ જ થઈ જવાનો. માટે જ લોકો કહે છે ‘હે રામ !’ ■

દાદાનો ડંગોરો

ભાવના હેમંતકુમાર વકીલના

એક નાનકડા સુંદર ગામમાં ચિન્ટુ પોતાના દાદાજી સાથે રહેતો હતો. ગામની ચારે તરફ લીલાંછમ ખેતરો અને ઘટાદાર વૃક્ષો આવેલાં હતાં, જેથી આ ગામનું નામ 'હરિયાળી' રાખવામાં આવ્યું હતું. ચિન્ટુ શહેરમાં ભણતો હતો, પરંતુ વેકેશનમાં પોતાના દાદાજી પાસે ગામડે આવતો અને તેમની સાથે અવનવી વાતો શીખતો. ચિન્ટુ ખૂબ જ રમતિયાળ હતો. તેનામાં અજબની કુતૂહલવૃત્તિ હતી. નવું નવું જાણવાનું અને શીખવાનું તેને ખૂબ ગમતું. તે સ્વભાવે અત્યંત દયાળુ પણ હતો. તેના દાદાજી હરિયાળી ગામના સૌથી વયોવૃદ્ધ અને જ્ઞાની વ્યક્તિ હતા.

'ચિન્ટુ, ચાલ આપણે બગીચામાં જઈએ!' દાદાજી બગીચામાં જવા તૈયાર થતાં બોલ્યા.

'હા દાદાજી!' ચિન્ટુ દોડતો આવ્યો અને દાદાજીની આંગળી પકડી લીધી.

દાદાજીએ ખૂંટી પરથી લાકડી હાથમાં લીધી. એ લાકડી એક મજબૂત ડંગોરા જેવી હતી. આ ડંગોરો કોઈ સાધારણ લાકડી નહોતો. તે ઉત્તમ લાકડામાંથી બનેલો હતો અને તેના પર સરસ મજાનું કલાત્મક નકશીકામ કરેલું હતું. તેના મથાળે લાકડાની એક સુંદર બુલબુલ પક્ષીની આકૃતિ કોતરેલી હતી. દાદાજી જ્યાં પણ જતા ત્યાં આ ડંગોરો હંમેશાં તેમની સાથે જ રહેતો. ગામનાં બાળકો આ ડંગોરાને વહાલથી 'બુલબુલ ડંગોરો' કહીને બોલાવતાં.

ચિન્ટુને આ ડંગોરા પ્રત્યે ભારે આકર્ષણ હતું. તેને હંમેશાં થતું કે દાદાજી આ લાકડીને આટલી બધી સાચવીને કેમ રાખતા હશે?

એક સાંજની વાત છે. સૂરજ આથમવાની તૈયારીમાં હતો. બધાં પંખીઓ પોતાના માળા તરફ પાછાં ફરી રહ્યાં હતાં. દાદાજી આંગણામાં ખાટલા પર બેઠા હતા. ચિન્ટુ દોડીને દાદાજી પાસે ગયો અને તેમના ખોળામાં બેસી ગયો.

'દાદાજી, મને આ બુલબુલ ડંગોરાની વાર્તા કહો ને! તમે એને હંમેશાં તમારી સાથે કેમ રાખો છો?'

ચિન્ટુની નિર્દોષ વાત સાંભળી દાદાજી તેને એકીટશે જોઈ રહ્યા. તેમણે રહસ્યમય સ્મિત સાથે ચિન્ટુના માથા પર હાથ ફેરવ્યો અને કહ્યું, 'બેટા, આ માત્ર ચાલવા માટેનો ટેકો નથી, આ તો એક ચમત્કારી ડંગોરો છે! જો કોઈ સાચા દિલથી અને નિ - સ્વાર્થ ભાવે બીજાને મદદ કરવા આ ડંગોરાને સ્પર્શ કરે, તો જ તેનો ચમત્કાર જોવા મળે છે. પણ બેટા, હંમેશાં યાદ રાખજે કે તેનો ઉપયોગ ક્યારેય કોઈનું અહિત કરવા કે પોતાના સ્વાર્થ ખાતર ન થવો જોઈએ.'

ચિન્ટુ તો આ સાંભળી આશ્ચર્યચકિત થઈ ગયો. તેને મનમાં થયું, 'શું ખરેખર આ લાકડાના ડંગોરામાં ચમત્કાર હશે?'

બીજે દિવસે સવારે દાદાજી પડોશના ગામમાં કોઈ અંગત કામે ગયા. ઉતાવળમાં તેઓ પોતાનો બુલબુલ ડંગોરો ઘરમાં જ ભૂલી ગયા. ચિન્ટુએ ઓરડાના ખૂણામાં ટેકવેલા ડંગોરાને જોયો. તેનું હૃદય જોરજોરથી ધબકવા લાગ્યું. તેણે આજુબાજુ નજર કરીત ઘરમાં કોઈ નહોતું. તે ધીમા પગલે ડંગોરા પાસે પહોંચ્યો અને ડરતાં ડરતાં પોતાના નાનકડા હાથ વડે ડંગોરાના મથાળે કોતરેલી લાકડાની બુલબુલને સ્પર્શ કર્યો.

અને અચાનક... ઝબૂક કરતો એક ચમકારો થયો!

ડંગોરા પર કોતરેલી લાકડાની બુલબુલમાં જીવ આવી ગયો! તે પાંખો ફફડાવવા લાગી અને તેના શરીરમાંથી દિવ્ય સોનેરી અજવાળું રેલાવા માંડ્યું. ક્ષણભરમાં એ લાકડાનું પંખી સાચેસાચ એક જીવંત સોનેરી બુલબુલ બની ગયું! તે ડંગોરા પરથી ઊડીને ચિન્ટુના ખભા પર આવીને બેસી ગઈ અને મધુર અવાજે ટહૂકી-

'ચીં... ચીં... હેલો ચિન્ટુ, હું બુલબુલ છું! આજે તું જે પણ ઈચ્છા વ્યક્ત કરીશ તે હું પૂરી કરીશત પરંતુ શરત માત્ર એટલી જ છે કે એ ઈચ્છા કોઈ નિર્દોષ જીવની ભલાઈ માટે હોવી જોઈએ.'

ચિન્ટુ તો ખુશીથી નાચી ઊઠ્યો. તેને પોતાની આંખો પર વિશ્વાસ જ નહોતો આવતો. તેણે વિચાર્યુ કે આજે આ ચમત્કારી બુલબુલ ડંગોરાની મદદથી જરૂરિયાતમંદ ગામલોકોની સેવા કરવી જોઈએ. તે હાથમાં ડંગોરો લઈ, ખભા પર બુલબુલને બેસાડી ગામ તરફ નીકળી પડ્યો.

ગામના ચોકમાં પહોંચતાં જ તેણે જોયું કે તેની નાની ભેરુ મીના ધ્રૂસકે ધ્રૂસકે રડી રહી હતી. ચિન્ટુએ તેની પાસે જઈ પૂછ્યું, 'મીના, તું કેમ રડે છે?'

મીના આંસુ લૂછતાં બોલી, 'ચિન્ટુ, મારી વહાલી સફેદ બિલાડી પુસી સવારની ખોવાઈ ગઈ છે! તે બહુ નાની છે, મને તેની ખૂબ ચિંતા થાય છે. ભૂખી-તરસી ક્યાં ભટકતી હશે?'

ચિન્ટુએ ખભા પર બેઠેલી બુલબુલ તરફ જોયું અને મનોમન પ્રાર્થના કરી- 'હે બુલબુલ, મારી મિત્ર ખૂબ દુખી છે. પ્લીઝ, પુસી ક્યાં છે તે શોધવામાં અમારી મદદ કર!'

ડંગોરામાંથી તુરંત જ એક સોનેરી પ્રકાશનું કિરણ નીકળ્યું અને ગામની સીમમાં આવેલા એક વિશાળ પીપળાના ઝાડ તરફ લંબાયું. બુલબુલ ઊડીને એ તરફ ગઈત ચિન્ટુ અને મીના પણ તેની પાછળ દોડ્યાં. ઝાડ પાસે પહોંચીને જોયું તો પુસી ઝાડની એક ઊંચી ડાળી પર ફસાઈ ગઈ હતી અને ધીમા અવાજે 'મ્યાઉં... મ્યાઉં...' કરતી થરથર કાંપતી હતી.

ચિન્ટુએ ચમત્કારી ડંગોરાનો છેડો ઝાડના થડ સાથે અડકાડ્યો. પળવારમાં ઝાડની એ ઊંચી ડાળી નમીને જમીન સરસી થઈ ગઈ અને પુસી સહેલાઈથી કૂદીને મીનાના ખોળામાં આવી ગઈ! મીના હરખાઈ ગઈ અને તેણે ચિન્ટુનો અંત - કરણથી આભાર માન્યો.

બપોરનો સમય થયો હતો. સીમમાંથી પસાર થતાં ચિન્ટુએ જોયું કે એક ગરીબ ખેડૂત રામુકાકા પોતાના ખેતરમાં માથે હાથ દઈને બેઠા હતા. આ વર્ષે વરસાદ ન પડવાથી ખેતરમાં મોલ સુકાઈ રહ્યો હતો અને રામુકાકાની આંખોમાં લાચારીનાં આંસુ હતાં. ચિન્ટુએ રામુકાકાની વેદના જોઈ બુલબુલને કહ્યું, 'બુલબુલ, રામુકાકા ખૂબ મહેનતુ છે. જો એમનો પાક સુકાઈ જશે તો એમનો પરિવાર ભૂખે મરશે. શું આપણે આ ખેતર માટે કંઈ કરી શકીએ?'

ચિન્ટુએ ચમત્કારી ડંગોરાને ખેતરની જમીન પર 'ઠક... ઠક... ઠક...' કરી ત્રણ વાર પછાડ્યો. ક્ષણવારમાં નીલા આકાશમાં કાળાંડીબાંગ વાદળો ઘેરાઈ આવ્યાં, વીજળીના કડાકા થયા અને આખા ખેતર પર કાચો સોના જેવો મીઠો વરસાદ વરસવા લાગ્યો! ચમત્કાર એ હતો કે વરસાદ માત્ર રામુકાકાના અને આસપાસના સુકાયેલા ખેતરો પર જ વરસી રહ્યો હતો. સુકાતા છોડ ફરી લીલાછમ લહેરાવા લાગ્યા. રામુકાકા તો હાથ જોડી ખુશીથી નાચવા લાગ્યા.

સાંજ ઢળવા આવી હતી અને ચિન્ટુ ઘર તરફ પાછો વળી રહ્યો હતો. ગામનો એક તોફાની અને રખડુ છોકરો કાળુ ઝાડ પાછળ સંતાઈને આ બધું જોઈ રહ્યો હતો. તેને ખબર પડી ગઈ હતી કે ચિન્ટુ પાસે કોઈ અદ્ભુત ચમત્કારી ડંગોરો છે. કાળુના મનમાં લાલચ જાગી- 'જો આ ડંગોરો મને મળી જાય, તો હું દુકાનોમાંથી ઢગલાબંધ ચોકલેટ, રમકડાં અને રૂપિયા પળવારમાં મેળવી લઉં!'

જેવો ચિન્ટુ એક સૂમસામ શેરીમાંથી પસાર થયો, કે તરત કાળુ પાછળથી ધસી આવ્યો અને ઝાપટ મારી ચિન્ટુના હાથમાંથી બુલબુલ ડંગોરો આંચકીને ભાગી છૂટ્યો!

ચિન્ટુએ પાછળ દોડતાં બૂમ પાડી, 'કાળુ, ઊભો રહે! એ ડંગોરો દાદાજીનો છે, એનો દુરુપયોગ ના કરીશ!' પણ કાળુ ક્યાંય સાંભળે તેમ હતો?

કાળુ ડંગોરો લઈને એક અંધારી ઓરડીમાં સંતાઈ ગયો. તેણે લોભી નજરે ડંગોરાની બુલબુલ પર હાથ ફેરવ્યો અને ઘમંડથી હુકમ કર્યો- 'એ બુલબુલ! મને હમણાં ને હમણાં પાંચ કિલો ગરમાગરમ કચોરી, ઢગલો ચોકલેટ અને માથે પહેરવા સોનાનો મોટો મુગટ હાજર કરી આપ!'

પરંતુ દાદાજીએ સમજાવ્યું હતું તેમ આ ડંગોરો માત્ર પવિત્ર અને પરોપકારી હૃદય માટે જ કામ કરતો હતો. કાળુના અંતરમાં લાલચ અને સ્વાર્થ હતાં. પરિણામે ડંગોરામાંથી સોનેરી પ્રકાશને બદલે કાળોડિબાંગ ઝેરી ધુમાડો નીકળવા લાગ્યો. એ ધુમાડામાંથી હજારો ઝેરી મધમાખીઓનું મોટું ઝૂંડ બહાર ધસી આવ્યું! લાકડાની બુલબુલ પણ બિહામણા અવાજે ચીસો પાડવા લાગી. મધમાખીઓ કાળુની પાછળ પડી અને તેના શરીર પર ઉપરાછાપરી ડંખ મારવા લાગી.

'ઓ બાપ રે! બચાવો... મને કોઈ બચાવો!' કાળુ ચીસો પાડતો શેરીઓમાં ભાગવા લાગ્યો. તેને પોતાની લાલચનો ભારે પસ્તાવો થવા માંડ્યો. કાળુની આવી દયનીય હાલત જોઈ ચિન્ટુનું હૃદય પીગળી ગયું. કાળુએ રડતાં રડતાં ડંગોરો ચિન્ટુ તરફ ફંગોળ્યો અને કરગર્યો, 'ચિન્ટુ, મને બચાવી લે... આ ડંગોરો મને મારી નાખશે!'

ચિન્ટુએ હવામાં જ ડંગોરાને ઝીલી લીધો. તેણે આંખો મીંચીને સાચા દિલથી આજીજી કરીથ 'હે બુલબુલ, કાળુને પોતાની ભૂલ સમજાઈ ગઈ છે. પ્લીઝ, આ મધમાખીઓને પાછી વાળી લે અને એને માફ કરી દે!'

ચિન્ટુના પવિત્ર સ્પર્શથી ડંગોરામાંથી ફરી શાંત, શીતળ સોનેરી તેજ પ્રગટ થયું. જોતજોતામાં બધી મધમાખીઓ હવામાં ઓગળી ગઈ. લાકડાની બુલબુલ શાંત થઈને ડંગોરાના મથાળે પોતાની મૂળ જગ્યાએ બેસી ગઈ. કાળુ થરથર કાંપતો ચિન્ટુના પગમાં પડી ગયોથ 'ચિન્ટુ, મને માફ કર! હું લાલચમાં અંધ બની ગયો હતો. હવેથી હું ક્યારેય ચોરી નહીં કરું અને કોઈનું અહિત નહીં વિચારું.'

સાંજ પડી ગઈ હતી અને દાદાજી પણ ઘેર પાછા આવી ગયા હતા. ચિન્ટુએ આદરપૂર્વક ડંગોરો દાદાજીના હાથમાં સોંપ્યો. દાદાજીએ સ્નેહભર્યું સ્મિત રેલાવી કહ્યું, 'ચિન્ટુ, આજે તેં બુલબુલ ડંગોરાનો ખૂબ સુંદર ઉપયોગ કર્યો, ખરું ને!'

ચિન્ટુએ આશ્ચર્યથી પૂછ્યું, 'દાદાજી, તમને કેવી રીતે ખબર પડી?'

દાદાજીએ ચિન્ટુને છાતી સરસો ચાંપીને કહ્યું, 'બેટા, આ ડંગોરો એ જ વ્યક્તિના હાથમાં શક્તિ પ્રગટ કરે છે જેનું મન નિર્દોષ હોય અને જે બીજાના કલ્યાણ માટે વિચારતો હોય. તેં આજે મીનાની, રામુકાકાની અને છેલ્લે કાળુની પણ નિથસ્વાર્થ ભાવે મદદ કરી.'

ચિન્ટુ ગદગદ થઈને દાદાજીને ભેટી પડ્યો અને બોલ્યોથ 'દાદાજી, આજે મને સમજાઈ ગયું કે સાચો ચમત્કાર લાકડાના આ ડંગોરામાં નથી, પણ આપણા અંતરમાં રહેલી દયા, કરુણા અને પરોપકારની ભાવનામાં છે!' ■

'બેટા, આ માત્ર ચાલવા માટેનો ટેકો નથી, આ તો એક ચમત્કારી ડંગોરો છે! જો કોઈ સાચા દિલથી અને નિઃસ્વાર્થ ભાવે બીજાને મદદ કરવા આ ડંગોરાને સ્પર્શ કરે, તો જ તેનો ચમત્કાર જોવા મળે છે. પણ બેટા, હંમેશાં યાદ રાખજે કે તેનો ઉપયોગ ક્યારેય કોઈનું અહિત કરવા કે પોતાના સ્વાર્થ ખાતર ન થવો જોઈએ.'

આપણા સ્વાતંત્ર્ય નાયકો

વિષ્ણુશરણ દુબલિશ

પ્રજાતંત્ર સંઘ વિષ્ણુશરણ દુબલિશ હઠીલા સ્વભાવના ક્રાંતિકારી હતા. બીડી ન છોડવા માટે તેમણે નૈની જેલમાંથી આંદામનની જેલમાં જવાની સજા સ્વીકારી લીધેલી. ઉત્તરપ્રદેશના મેરઠના તેઓ વતની. ગાંધીજીની હાકલ સાંભળીને અસહકારના આંદોલનમાં કૂદી પડેલા. એક સરઘસનું નેતૃત્વ કરવા બદલ તેમને દોઢ વર્ષ માટે જેલમાં પૂરવામાં આવેલા. આ જેલમાં ક્રાંતિકારી શચીન્દ્રનાથ સાન્યાલ પણ સજા ભોગવી રહ્યા હતા. પરસ્પર સંપર્ક વધતાં બંને મિત્રો બની ગયા. જેલમાંથી છૂટ્યા પછી વિષ્ણુશરણ શચીન્દ્રનાથ દ્વારા સ્થાપવામાં આવેલા હિન્દુસ્તાન પ્રજાતંત્ર સંઘનાં સભ્ય બની ગયા.

રામપ્રસાદ બિસ્મિલના નેતૃત્વ હેઠળ મેરઠમાં સરકારી ટપાલકચેરી પર ધાડ પાડવામાં આવી તો વિષ્ણુશરણ તેમાં અગ્રેસર રહ્યા. કાકોરી રેલધાડમાં તેમને સામેલ કરવામાં નહોતા આવ્યા. છતાં હિન્દુસ્તાન પ્રજાતંત્ર સંઘના સભ્ય હોવાને કારણે તેમને દસ વર્ષની કારાવાસની સજા સંભળાવી નૈનીની જેલમાં ધકેલી દેવામાં આવ્યા. વિષ્ણુશરણને બીડી પીવાનું વ્યસન હતું. નૈની જેલમાં કેદીઓને બીડી પીવાની ચુસ્ત મનાઈ હતી. પરંતુ વિષ્ણુશરણ ચોરીછૂપીથી બીડી પી લેતા. એકવાર ગવર્નર સાહેબની જેલની મુલાકાત દરમિયાન વિષ્ણુશરણની કોટડીમાંથી બીડીનાં ઠૂંઠાં મળી આવ્યાં. જેલરે પૂછતાછ કરી તો વિષ્ણુશરણે કબૂલાત કરી કે હા, પોતે બીડી પીએ છે. જેલરે સાફ સાફ કહી દીધું કે અહીં બીડી પીવાની મનાઈ છે. તમારે બીડી પીવી હોય તો આંદામાનની જેલમાં જાવ, ત્યાં બીડી પીવાની મનાઈ નથી. જવાબમાં વિષ્ણુશરણે સંભળાવ્યું, એવું હશે તો હું આંદામાન જઈશ. બાકી બીડી તો મારાથી નહિ છૂટે.

વિષ્ણુશરણે કબૂલાત કરી કે હા, પોતે બીડી પીએ છે. જેલરે સાફ સાફ કહી દીધું કે અહીં બીડી પીવાની મનાઈ છે. તમારે બીડી પીવી હોય તો આંદામાનની જેલમાં જાવ, ત્યાં બીડી પીવાની મનાઈ નથી. જવાબમાં વિષ્ણુશરણે સંભળાવ્યું, એવું હશે તો હું આંદામાન જઈશ.

બસ આટલા કારણસર વિષ્ણુશરણને નૈની જેલમાંથી આંદામાનની જેલમાં મોકલી આપવામાં આવ્યા. એ વખતે આંદામાનની જેલ પૃથ્વી પરનાં નરક તરીકે ઓળખાતી. પરંતુ આ ક્રાંતિકારીએ એક મામૂલી વ્યસન ખાતર એ સજાને સામેથી વહોરી લીધી. આ અગાઉ તેમને જેલમાં તોફાન કરાવવા બદલ આંદામાનની જેલમાં મોકલી આપવાની સજા થયેલી. જે પાછળથી માફ થયેલી. પરંતુ આ વખતે તો તેમને કાળાપાણીની સજા થઈ જ રહી. ૧૯૩૭માં તેઓ જેલમાંથી છૂટયા. પછીથી કોંગ્રેસમાં સક્રિય બન્યા. બીજા વિશ્વયુદ્ધ દરમિયાન તેમને નજરકેદ કરવામાં આવ્યા. યુદ્ધ પૂરું થયા પછી જ છોડવામાં આવ્યા. દેશ આઝાદ થતાં તેઓ કોંગ્રેસ વતી મેરઠમાંથી સંસદસભ્ય તરીકે ચૂંટાયા. પછીથી કોંગ્રેસ સાથે મતભેદ થયા. એમને વાંધો એ વાતનો હતો કે કોંગ્રેસ પક્ષ ક્રાંતિકારીઓ આદર્શ પર કેમ નથી ચાલતો?

- જિતેન્દ્ર પટેલ

Jupiter: The King of Planets

Among the eight planets orbiting the Sun, Jupiter is not only the largest, but it also holds unique distinctions and the supreme rank. In Roman mythology, Jupiter (or Jove) is considered the king of the gods. In Sanskrit, Jupiter is called Brihaspati or Devaguru. Considered an ocean of wisdom, the other planets are viewed symbolically as its disciples. Neptune and Pluto represent his brothers in classical lore, ruling the heavens, seas, and the underworld. Scientists have thoroughly studied this historically revered planet, uncovering deep insights into its nature.

Jupiter is a massive gas giant about 11 to 12 times the diameter of Earth. Because it sits far from the Sun, it receives only a fraction of the solar energy Earth does. Its density is roughly about 1.33 grams per cubic centimeter, meaning it is relatively light for its size, yet it exerts strong gravity. Jupiter is composed primarily of hydrogen and helium, believed to surround a dense core. Jupiter rotates very rapidly on its axis, completing a full rotation in just under 10 hours. Due to its massive scale, its surface gravity is considerably higher than Earth's. In 1665, the astronomer Cassini noted the massive storm on Jupiter's surface known as the Great Red Spot. Jupiter possesses dozens of moons, including Ganymede, the largest moon in the Solar System. Jupiter's diameter is roughly 140,000 kilometers, and it takes approximately 12 Earth years to complete one orbit around the Sun.

ફ્રીઝમાં ચીજો તાજી અને ઠંડી કેમ રહે છે?

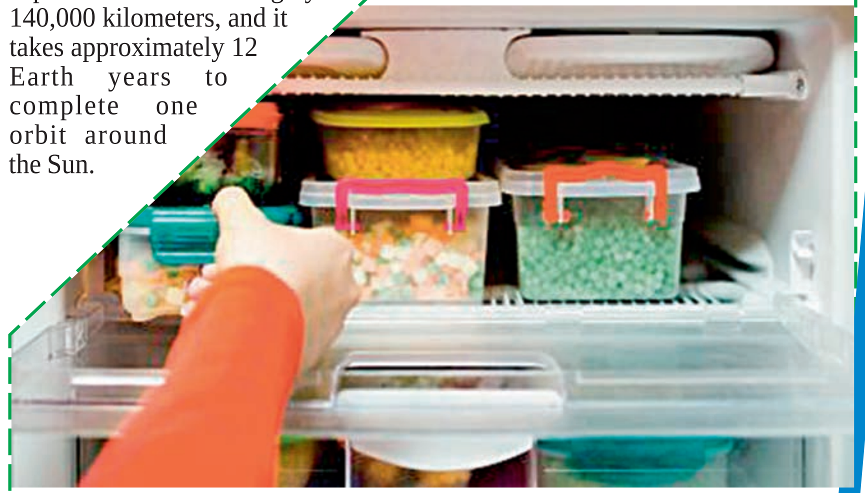

ખાદ્ય પદાર્થોને લાંબા સમય સુધી સાચવી રાખવા ફ્રીઝ ઉપયોગી થાય છે. રાંધેલા ખોરાક, દૂધ, ફળો અને શાકભાજીમાં સામાન્ય ઉષ્ણતામાને બેક્ટેરિયા સક્રિય હોય છે. બેક્ટેરિયા જે તે ચીજમાંથી પોતાનો ખોરાક બનાવે છે. પરિણામે તે ચીજમાં સડો પેદા થાય અને બગડી જાય છે. આ ચીજોને તાપમાનમાં ઠંડી કરીને રાખવાથી તે બગડતી નથી. ખૂબ જ ઠંડા વાતાવરણમાં બેક્ટેરિયા નિષ્ક્રિય રહે છે એટલે ચીજો તાજી રહે છે. ફ્રીઝમાં તાપમાન નીચું રહી ઠંડી કેમ જળવાય છે તે પણ જાણવા જેવું છે. સ્પિરિટ જેવા ઉડ્ડયનશીલ પ્રવાહી ચામડી ઉપર પડે તે એકદમ ઠંડા લાગે તે જાણીતી વાત છે. પ્રવાહીનું બાષ્પીભવન થાય ત્યારે તે આસપાસના વાતાવરણમાંથી ગરમીનું શોષણ કરે છે. ફ્રીઝમાં પણ આ પ્રક્રિયા જ થાય છે. ફ્રીઝમાં કુલન્ટ પ્રવાહી વપરાય છે. વીજળીની મદદથી કુલન્ટ પ્રવાહીમાંથી વરાળ અને વરાળમાંથી પ્રવાહી બનવાની પ્રક્રિયા સતત ચાલે છે. કુલન્ટ ઘણા બધા રાસાયણિક સ્વરૂપમાં હોય છે. આ ક્રિયા માટે ફ્રીઝમાં હીટ એક્સચેન્જ પાઈપ કે જે ફ્રીઝની પાછળના ભાગે નળીઓના રૂપમાં દેખાય છે. દબાણ ઊભું કરવાનું ક્રોમ્પ્રેશર, અને ત્રીજો એક્સ્પાન્શન વાલ્વ. ફ્રીઝમાં કુલન્ટ તરીકે એમોનિયા ગેસ વપરાય છે. એમોનિયાનું બાષ્પીભવન થાય ત્યારે તાપમાન ઘટવા માંડે છે. એમોનિયા માઈનસ ૨૭ ડિગ્રી ફેરનહીટે વરાળ બને છે એટલે ફ્રીઝમાં સૌથી નીચું માઈનસ ૨૭ ડિગ્રી ફેરનહીટ તાપમાન થઈ શકે છે.

દેશ-વિદેશનું અવનવું

- જાપાનમાં લગભગ ૨૦૦ જ્વાળામુખી પર્વતો છે. વિશ્વના સક્રિય જ્વાળામુખીના ૧૦ ટકા એકલા જાપાનમાં જ છે.
- એશિયાનો એક જ દેશ થાઈલેન્ડ એવો છે કે જ્યાં કદી પશ્ચિમી સત્તા નહોતી.
- સૌથી ટૂંકુ યુદ્ધ ઈ.સ. ૧૮૯૬માં ઝાંઝીબાર અને ઈંગ્લેન્ડ વચ્ચે લડાયેલું. માત્ર ૩૮ મિનિટમાં જ ઝાંઝીબારે શરણાગતિ સ્વીકારેલી.
- અમેરિકાએ અલાસ્કા વિસ્તાર રશિયા પાસેથી વેચાતો લીધેલો અને એક એકરના બે સેન્ટ ચૂકવેલા.
- ફિનલેન્ડ સૌથી વધુ તળાવ ધરાવતો દેશ છે. ત્યાં લગભગ ૧૮૭૮૮૮ તળાવ છે. તમામ ૫૦૦ ચોરસમીટરના છે. કેનેડામાં પણ બે લાખ કરતાં વધુ તળાવ છે. તળાવની વ્યાખ્યા ગુંચવણભરી હોવાથી સૌથી વધુ તળાવ ધરાવતા દેશનું બિરૂદ વિવાદાસ્પદ છે.
- બેલ્જિયમમાં સ્ટ્રોબેરીનું મ્યુઝિયમ છે. તેમાં જાત જાતના સ્ટ્રોબેરી, તેની વાનગીઓ અને સ્ટ્રોબેરીના બગીચાનું મધ પણ જોવા મળે છે.
- ગ્રીસનું હવામાન એટલું શાંત છે કે ત્યાં મોટાભાગના થિયેટરો ઓપનએર હોય છે.
- અમેરિકામાં વર્ષે લગભગ એક લાખ વાવાઝોડા થાય છે. તેમાંના દસ ટકા વાવાઝોડા ગંભીર મનાય છે.

વનસ્પતિની અજાયબી સૂર્યમુખીનું ફૂલ

સૂર્યમુખીનું ફૂલ અનેક નાના ફૂલોના સમુહનું બનેલું છે. વચ્ચેથી એક ફૂલની આસપાસ પીળી પાંદડીવાળા અનેક ફૂલ ચક્રાકાર ગોઠવાઈને એક મોટું ગોળાકાર ફુલ બન્યું છે. આ ફૂલ હંમેશાં સૂર્ય તરફ જ મોં રાખે છે. તેથી તેને સૂર્યમુખી કહે છે.

સૌથી મોટા સૂર્યમુખીનો છોડ ૧૦ ફૂટ ઊંચો હોય છે તેના પર ટોચે લગભગ ૧૧ ઈંચ વ્યાસનું ફૂલ બેસે છે. સૂર્યમુખી ઘણી ઝડપથી વિકાસ પામે છે. છ માસમાં જ તે ૮ થી ૧૨ ફૂટ ઊંચો થઈ જાય છે. જર્મનીમાં ૨૭ ફૂટ ઊંચા સૂર્યમુખીનો છોડનો વિશ્વવિક્રમ નોંધાયો છે.

સૂર્યમુખી બે પ્રકારનાં થાય છે. એક જાતના સૂર્યમુખીના બીજનું તેલ ખાદ્ય તેલ તરીકે વપરાય છે. જર્મનીમાં સૂર્યમુખીના બીજનો લોટ બ્રેડ બનાવવામાં વપરાય છે તે ઉપરાંત અનેક ઔષધોમાં વપરાય છે. સૂર્યમુખી ઝેરનું શોષણ કરે છે. જમીન તેમજ પાણીમાંથી સીસું, આર્સેનિક કે યુરેનિયમ શોષી લે છે. સૂર્યમુખીના ફૂલ સૂર્ય તરફ મોં રાખે છે તે ક્રિયાને 'હેલિયોટ્રીવિઝમ' કહે છે. જો કે દરેક ફૂલમાં આ લક્ષણ હોતાં નથી.

વિશ્વના વિજ્ઞાનીઓ

Friedrich Wöhler: Discoverer of Aluminium

Organic chemistry has proven useful in many chemical industries. Friedrich Wöhler's name stands at the forefront of this field. By discovering a method to synthesize urea, Wöhler made the production of artificial fertilizers possible. In addition, he discovered the metal aluminium. Friedrich Wöhler was born on July 31, 1800, in Frankfurt, Germany. After studying medicine, he joined a school in Stockholm as a teacher. Later, he became a professor of chemistry at the Polytechnic School in Berlin. Wöhler is known as the father of organic chemistry. In 1828, he discovered the method of synthesizing urea. Along with this, he also discovered beryllium, silicon, nitrides, and calcium carbide. The famous scientist Humphry Davy had discovered potassium and made unsuccessful attempts to isolate metals from it. Taking these experiments forward, Wöhler isolated the lightweight metal aluminium in 1827. He also conducted chemical analyses on meteorites that fell to Earth. Through numerous breakthroughs in chemistry, he earned worldwide renown. Many of his students went on to become celebrated chemists. Wöhler passed away in Germany on September 23, 1882.

Saltwater Forests: Mangroves

Found along warm tropical coasts, mangrove plants are distinctly different from other flora, and their forests are unique. Because of saline soil and coastal conditions, these plants develop special characteristics. When high tide rolls in, seawater submerges the coastal ground. Many plant varieties thrive in this saltwater, with roots partially submerged and partially exposed above the ground. Thriving on saltwater, these plants are mostly tall and grass-like in nature. Facing strong coastal winds, salty conditions, and low oxygen levels, they also endure powerful waves during high tide. In India, the Sundarbans mangrove forest of Bengal is world-famous. In these forests, plants grow up to several dozen feet tall, with roots spreading outward through the mud. Many plants lack conventional solid trunks, with dense clusters of stilt roots serving the purpose instead. Mangrove plants typically feature fewer leaves and extensive root systems. A plant known as Avicennia can develop thousands of roots across a single three-meter plant. These plants are vital to the environment as they prevent coastal erosion.

જાતજાતની શિકારી વનસ્પતિ...

જંગલી પ્રાણીઓ શિકારી હોય તે જાણીતી વાત છે. દરેક સજીવ ખોરાકની શોધમાં જાતજાતની રીત અપનાવે છે. વનસ્પતિ મૂળ દ્વારા જમીનમાંથી ખોરાક મેળવે છે પરંતુ જાણીને નવાઈ લાગશે કે કેટલીક વનસ્પતિ મચ્છર જેવા જીવડાંનો શિકાર કરે છે. અલબત્ત વનસ્પતિ શિકાર પાછળ દોડી શકે નહીં પરંતુ શિકાર આપોઆપ તેની પાછળ આવે તેવી તરકીબો હોય છે. વિશ્વમાં લગભગ ૪૦૦ જાતના સુંદર ફૂલછોડ આવા શિકારી છે. દરેકની શિકાર કરવાની રીત જુદી જુદી હોય છે.

પીચર પ્લાન્ટ શંખ આકારના પાન ધરાવે છે. ગોળાકાર શિંગડા જેવા પોલા પાનના દ્વાર ઉપર ચીકણું દ્રવ્ય હોય છે. મચ્છર જેવા જીવડાં ઉડતાં ઉડતાં નજીક આવે એટલે તેમાં ચોંટીને તળિયે ઉતરી જાય છે.સનડ્યૂ એ વિનસ ફ્લાય ટ્રેપ તો છટકા જેવા પાનની વનસ્પતિ છે. પાન ઉપર જીવડું બેસે કે તરત જ ભૂંગળુ વળી જાય અને તેને દબોચી લે.

બટર વર્ટસના પાન તો માખણ જેવા ચીકણા હોય છે. કીડી મકોડા જેવા જીવ તેમાં ચોંટી જાય પછી છટકી શકે નહી. મન્કી ફ્લાવરના ફૂલ પણ જીવડાં બેસે કે તરત જ બિડાઈ જાય છે. ઘણી વનસ્પતિ એવી છે કે નજીકના વૃક્ષ કે છોડને મારીને તેમનો ખોરાક લઈ લે. આવી વનસ્પતિના મૂળ જમીનમાં ફેલાય અને બીજી વનસ્પતિના મૂળમાં રોગ ફેલાવી તેને મારી નાખે અને તેનો ખોરાક લઈ લે છે. વનસ્પતિના છટકામાં ફસાયેલા જીવડાંનું તેમાં જ પાચન થઈ તેનો ખોરાક બને છે.

ફનટાઇમ

શિક્ષકઃ તારી પાસે પાંચ કેરી છે અને હું બે લઈ લઉં, તો તારી પાસે કેટલી કેરી બચે?
વિદ્યાર્થીઃ પાંચ જ!
શિક્ષકઃ કેવી રીતે?
વિદ્યાર્થીઃ કારણ કે હું તમને કેરી આપવાનો જ નથી!

◆ ◆ ◆

દીકરોઃ પપ્પા, ડોક્ટર બનવા માટે શું કરવું પડે?
પપ્પાઃ ખૂબ ભણવું પડે, બેટા!
દીકરોઃ તો પછી ડોક્ટર બનવા કરતાં દર્દી બનવું સહેલું!

◆ ◆ ◆

શિક્ષકઃ દુનિયામાં સૌથી ઝડપી વસ્તુ કઈ?
વિદ્યાર્થીઃ વિચાર!
શિક્ષકઃ તે કેવી રીતે?
વિદ્યાર્થીઃ સર, તમે હોમવર્ક આપો એ પહેલાં જ મારા મનમાં રજા લેવાનો વિચાર આવી જાય છે!

Whispers in the Snow

A Heartfelt Journey Through Friendship, Cake, and Belonging

Released in 2022, the animated short film The Boy, the Mole, the Fox and the Horse brings Charlie Mackesy's beloved illustrated book to life with rare sensitivity and artistic grace. Spanning just over thirty minutes, this delicate gem unfolds like an animated children's philosophical poem, reminding audiences of all ages that quiet compassion outshines the loudest storms. It provides a timeless, restorative exploration of empathy, connection, vulnerability, and what it truly means to find one's home.

At its core, The Boy, the Mole, the Fox and the Horse is a lyrical meditation on belonging, friendship, and emotional wisdom. The narrative begins simply: an unnamed, wandering boy finds himself lost in an expansive, snow-covered landscape. He feels deeply alone and yearns to find a home, though he cannot articulate what that destination looks like or where it lies.

Early in his travels, he encounters a tiny, voracious mole whose appetite for cake is matched only by his irrepressible curiosity about the world. The mole offers immediate companionship, reassuring the boy that small creatures can make an enormous difference in someone's day. As they journey forward following a frozen river, they cross paths with a silent fox caught in a cruel wire snare. Despite the natural risk of danger, the compassionate mole chews through the wire to set the predator free. Rather than attacking, the fox-burdened by past trauma and quiet wariness-begins trailing alongside them, gradually learning to trust again.

Soon after, they meet an imposing, majestic white horse who possesses profound emotional intelligence and gentleness. Together, the quartet traverses icy plains, dense woodlands, and sudden blizzards. There are no conventional villains, ticking clocks, or artificial action set pieces. Instead, the narrative progresses through contemplative conversations about fear, self-worth, emotional honesty, and dreams.

When they eventually catch sight of a distant human settlement glowing against the evening horizon, the boy believes his quest is finished. Yet, as he looks at his loyal companions who have supported, shielded, and accepted him unconditionally, he realizes home is not a physical house of wood and stone; it is a shared space of love, safety, and mutual acceptance. Choosing to stay with his newfound family, the boy recognizes that he has already found what he spent so long seeking.

How the Movie Was Made

Translating Charlie Mackesy's distinctive, fluid ink-and-watercolor illustrations onto the screen was a delicate artistic endeavor. Directed jointly by Charlie Mackesy and veteran animator Peter Baynton, alongside producer Cara Speller, the project was developed by Nonemore Productions with support from Apple Original Films and the BBC.

The production faced an immediate hurdle: preserving the spontaneous, imperfect soul of Mackesy's hand-drawn lines. In digital animation, characters often end up with clean, uniform contours. To honor Mackesy's original aesthetic, a global team of over 120 artists-working remotely across multiple countries during the pandemic-hand-drew the frames using custom digital brushes that mimicked calligraphic ink bleeds, watercolor washes, and dry nib scratches.

Mackesy explained how surreal it was to watch his illustrations begin to move:

"I always try to make drawings look alive. To create movement in a still drawing is something I've always liked doing, but obviously it's nothing compared to them actually moving... It was a very difficult job to bring drawings that already had several fluid lines. I'm slightly in awe of the animators for achieving this."

Mackesy also touched on how each character represents universal aspects of our inner emotional lives:

"I think they're all part of us... There's a degree of honesty and transparency and vulnerability about all of them and their desires for connection, truth,

Continued on page 11

Interesting Tidbits, Major Nominations, and Awards

- **Stellar Voice Cast:** The short featured an exceptional ensemble: Jude Coward Nicholl voiced the Boy, Tom Hollander lent his playful warmth to the Mole, Idris Elba brought gruff vulnerability to the Fox, and Gabriel Byrne imbued the Horse with dignified gentleness.
- **High-Profile Backers:** Renowned design icon Sir Jony Ive (former Apple Chief Design Officer) served as an executive producer alongside acclaimed filmmaker J.J. Abrams and actor Woody Harrelson.
- **Award Season Sweep (2023):** Academy Awards (Oscars): Won Best Animated Short Film at the 95th Academy Awards; BAFTA Film Awards: Won Best British Short Animation.
- **Origins on Napkins and Social Media:** Mackesy never set out to author a bestselling book or direct a film. The drawings originated as candid conversations and sketches shared on Instagram to comfort close friends navigating grief and personal hardship before a publisher discovered them.

A Quest for Honour, Friendship and Truth

The Boy, the Mole...

Continued from page 10

hope and fear. We are melting pots of all kinds of things. Hopefully those four characters touch on all of those."

Co-director Peter Baynton emphasized that the narrative dynamic consciously avoided traditional hierarchies.

What Kids Should Learn from the Movie

- **Asking for Help Is an Act of Courage:** The film flips traditional notions of bravery on their head. When the boy asks the horse about the bravest thing he has ever said, the horse simply responds, "Help. Asking for help isn't giving up; it's refusing to give up." For young audiences, this destigmatizes vulnerability and frames seeking support as true strength.
- **Kindness Outweighs Outward Achievement:** When the mole asks the boy what he wants to be when he grows up, the boy answers simply: "Kind." In a culture that heavily prioritizes competition and status, the story stresses that gentle benevolence sits quietly behind everything that matters.
- **You Are Enough as You Are:** Through the mole's affirmations and the horse's quiet reassurance, children learn that self-worth does not depend on perfection or size. As the fox reminds the boy: you bring something unique to this world that no one else can offer.
- **Emotions Are Natural Strengths:** When tears fall, the horse reminds the group that crying is not a mark of weakness, but a sign of emotional clarity and honesty.
- **Focus on What Is Right in Front of You:** When problems feel overwhelming, the horse advises focusing on what you love right under your nose-a practical grounding technique for young minds facing anxiety. ■

What would you risk to uncover the truth about your father's mysterious past? In The Eagle of the Ninth, Rosemary Sutcliff takes young readers on a thrilling journey into ancient Britain, where danger, courage and an unexpected friendship await. This timeless adventure shows us that true honour lies not merely in victory, but in doing what is right.

Published in 1954, The Eagle of the Ninth is a historical adventure novel set in second-century Roman Britain. It follows Marcus Flavius Aquila, a young Roman officer whose father disappeared with the Ninth Legion, a Roman army unit that marched north into Caledonia, in what is now Scotland, and never returned.

The legion's bronze eagle standard, a symbol of its pride and honour, was also lost.

Marcus suffers a serious leg injury that ends his military career. However, when rumours emerge that the lost eagle has been seen in the north, he decides to discover what happened to his father's legion and recover its symbol. He sets out on a dangerous journey with Esca, a British man who was once his slave but becomes his trusted companion.

Their journey takes them beyond the Roman frontier into unfamiliar territory. They face hostile tribes, dangerous encounters and painful truths about the past. Marcus eventually discovers the fate of the legion and brings back the eagle. Although he cannot restore the lost legion, he finds answers about his father and begins a new chapter in his own life.

Why is this book important?

The novel is much more than an adventure story. It explores honour, loyalty, courage, freedom and friendship in a world divided by conquest and cultural differences.

One of its greatest strengths is the relationship between Marcus and Esca. They belong to opposing sides of a conflict, yet gradually learn to trust and respect each other. Their friendship challenges the idea that people must remain enemies simply because their communities are enemies.

The book is also an excellent introduction to historical fiction. Sutcliff combines historical settings, archaeological inspiration and imagination to bring the ancient world alive. The mystery of the Ninth Legion's disappearance provides a fascinating historical background, although the story's explanation is fictional.

What should children learn from the book?

- **Courage means facing the truth:** Marcus continues his search even when the answers may hurt him.
- **Friendship crosses boundaries:** Marcus and Esca learn to look beyond their different backgrounds.
- **Respect other cultures:** People may have different customs, beliefs and values without being inferior.
- **Honour is about actions:** Doing the right thing matters more than protecting one's reputation.
- **Failure is not the end:** Marcus cannot bring the legion back, but his journey still gives him answers and a meaningful future.
- **Freedom matters:** The story encourages readers to think about slavery, personal choice and what it means to treat another human being with dignity.

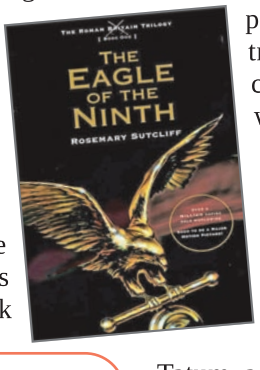

These lessons make the novel particularly valuable for readers who are beginning to understand the complexities of history and human relationships.

Best quotes from the book

Here are three memorable passages from the novel:

"You could tame a wild thing, but never count it as truly won until, being free to return to your own kind, it chose to come back to you."

"We do not understand. And when the time comes that we begin to understand your world, too often we lose the understanding of our own."

Final words

The Eagle of the Ninth reminds us that the greatest victories are not always military ones. Sometimes, the real victory lies in discovering the truth, honouring the past and learning to trust someone who comes from a different world.

The book was adapted into the feature film The Eagle in 2011, directed by Kevin Macdonald and starring Channing Tatum as Marcus and Jamie Bell as Esca. The film draws on the novel's central quest but makes some changes to the story and characters.

For young readers, this is a gripping adventure with a lasting message: true honour is earned through courage, compassion and the choices we make. ■

About the Author

Rosemary Sutcliff

Rosemary Sutcliff (1920-1992) was an acclaimed British writer best known for her historical novels for children and young adults. Despite suffering from Still's disease, a chronic inflammatory condition that affected her mobility, she built an outstanding literary career.

Her books brought ancient Britain and the Roman world to life through vivid descriptions, memorable characters and strong moral questions. Her novel The Lantern Bearers won the prestigious Carnegie Medal in 1959. She received an OBE in 1975 for her contribution to children's literature and was appointed CBE in 1992.

Ambarisha
The Powerful King with a Humble Heart

What happens when a powerful king faces the anger of a great sage? The ancient Indian story of King Ambarisha brings together a king's devotion, a sage's temper and a divine weapon that chases its target across the universe. It is a fascinating tale about keeping one's promises, controlling anger, showing humility and choosing forgiveness over revenge.

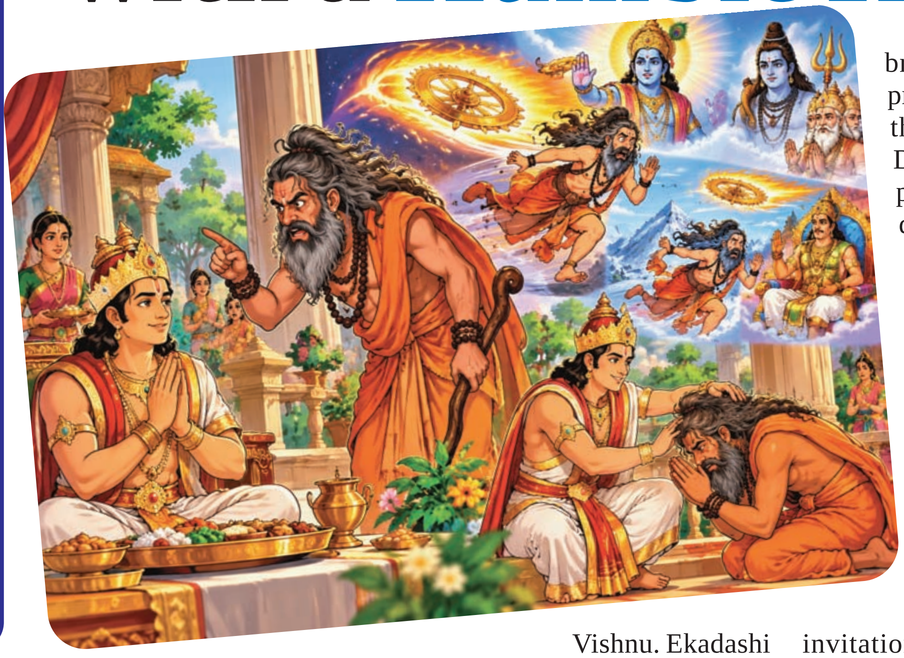

Long ago, in ancient India, there lived a great king named Ambarisha. According to Hindu tradition, he belonged to the illustrious Ikshvaku dynasty, a royal family associated with Lord Rama. Ambarisha was not just a powerful ruler; he was also known for his honesty, generosity and deep devotion to Lord Vishnu, the preserver of the universe.

Although he possessed a magnificent kingdom, wealth and every comfort a king could desire, Ambarisha did not allow his riches to make him arrogant. He believed that a king's true duty was to serve his people, protect the weak and follow the path of righteousness. He treated his subjects fairly and welcomed holy men and visitors to his palace. He believed that devotion to God should be reflected in everyday actions, not merely in prayers and rituals.

Indian Mythology
Stories of the Gods & Heroes

One of the religious practices he followed was the Ekadashi vrata, a traditional observance associated with fasting and worship of Lord Vishnu. Ekadashi falls on the eleventh day of each lunar fortnight. Devotees observe it in different ways, often through fasting, prayer and self-discipline.

Ambarisha observed this vow with great sincerity. According to the Bhagavata Purana, he and his queen undertook the observance over an extended period. His devotion was so deep that he remained committed to his religious duty even when faced with difficult choices.

But one day, his patience and commitment were put to a serious test.

The Sage's Anger and the Divine Chase

After completing an important period of fasting, Ambarisha was preparing to break his fast at the proper time. Just then, the famous sage Durvasa arrived at his palace with his disciples.

Durvasa was a powerful sage, respected for his spiritual abilities but also famous in Hindu mythology for his quick temper.

Ambarisha welcomed him warmly and invited him to share a meal. Durvasa accepted the invitation but said that he would first go to the river to bathe and perform his religious rituals.

The king waited for his guest. However, Durvasa took so long that the auspicious time for breaking the fast was nearly over.

Ambarisha now faced a difficult problem. If he waited any longer, he might fail to complete his religious observance correctly. But if he ate before his guest returned, he might appear disrespectful.

After consulting learned advisers, Ambarisha decided to take a little water. In the traditional account, this was a way to observe the timing of the vow without sitting down to eat before his guest.

When Durvasa returned, he learned that the king had taken water before his arrival.

Continued on page 13

What should today's children learn from King Ambarisha?

- The story offers several valuable lessons for children growing up in a world where disagreements, competition and quick reactions are common.
- Control your anger. Durvasa's temper created a crisis that could have been avoided. Children should learn to pause and think before reacting.
- Keep your promises. Ambarisha took his religious commitment seriously. Children can apply this principle by being dependable and keeping their word.
- Respect others. The king welcomed his guest even when the situation became difficult. Respect does not mean accepting every action, but it does mean treating people with dignity.
- Forgiveness is strength. Ambarisha did not use his advantage to humiliate Durvasa. Forgiveness can take more courage than revenge.
- Admit your mistakes. Durvasa eventually asked for forgiveness. Children should understand that apologising is a sign of maturity, not weakness.
- Stay calm under pressure. When trouble arrived, Ambarisha did not panic. Thinking clearly helps us make better decisions.

Fun facts about King Ambarisha

- A story in the Bhagavata Purana: The famous encounter between Ambarisha and Durvasa appears in the Ninth Canto of this important Hindu text.
- The king and the divine disc: The Sudarshana Chakra is traditionally associated with Lord Vishnu and is depicted as a powerful spinning disc.
- The meaning of Ekadashi: The word refers to the eleventh lunar day. Many devotees observe a fast or other forms of religious discipline on Ekadashi.
- A legendary royal dynasty: Ambarisha is associated with the Ikshvaku dynasty, which is also linked to the story of Lord Rama.
- More than one story bears his name: Hindu texts contain different accounts involving figures named Ambarisha. Another well-known episode, found in the Ramayana, concerns a king's sacrificial ritual and a boy named Shunahshepa. This is distinct from the famous story of Durvasa and the Sudarshana Chakra.

Ambarisha
Continued from page 12

He became furious. He considered the king's action an insult and believed that Ambarisha had placed his religious vow above the respect owed to a guest.

Overcome by anger, Durvasa created a terrifying supernatural being, often described as a fiery demon, to attack the king.

Yet Ambarisha remained calm. He did not run away or attempt to take revenge. According to the story, Lord Vishnu's divine weapon, the Sudarshana Chakra, appeared to protect him. The spinning disc destroyed the attacking creature and then turned towards Durvasa.

Suddenly, the angry sage found himself in danger.

Durvasa fled for his life. He sought help from Indra, the king of the gods, but Indra could not save him. He then approached Brahma, the creator, and Shiva, the destroyer. Neither could provide the protection he needed from the divine weapon.

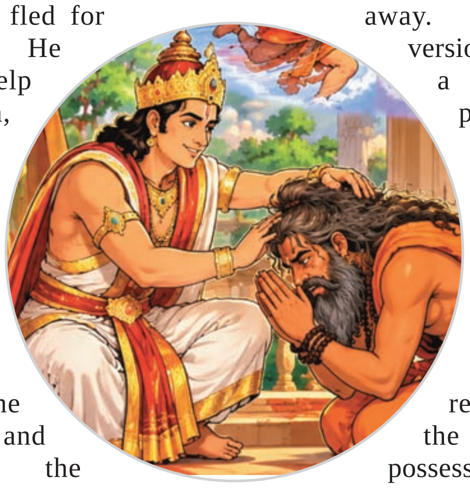

Finally, Durvasa went to Lord Vishnu himself and begged for help.

Vishnu explained that Durvasa had offended a devoted and innocent king. The Lord told the sage that he would have to seek forgiveness from Ambarisha himself.

The message was clear: Durvasa could not escape the consequences of his own anger simply by appealing to more powerful beings. He needed to make peace with the person he had wronged.

3. Forgiveness Becomes the Greatest Victory

With no other choice, Durvasa returned to Ambarisha's palace. The powerful sage approached the king and begged him to forgive him and save his life.

Ambarisha could have felt proud that a famous sage had been forced to seek his help. He could have allowed Durvasa to suffer as punishment for his behaviour.

But he did neither.

Instead, Ambarisha felt compassion for the frightened sage. He prayed for Durvasa's safety and appealed for the Sudarshana Chakra to stop pursuing him.

The divine weapon finally withdrew, and Durvasa was saved.

The king then welcomed the sage with respect and offered him food. According to the traditional account, Ambarisha had waited throughout the ordeal rather than eating his meal while Durvasa was away. Some versions say that a full year passed before the sage returned and the king finally ate.

Durvasa realised that the king possessed something greater than royal power: patience, humility and the ability to forgive someone who had threatened his life.

The story ends with the sage recognising Ambarisha's greatness. The king had not defeated him through violence or humiliation. Instead, he had responded to anger with kindness.

For Ambarisha, the real victory was not that a divine weapon had protected him. It was that he had remained faithful to his principles even when his own life was in danger.

Final Words

King Ambarisha's story reminds children that being powerful is not the same as being great. True greatness lies in keeping one's principles, remaining calm in difficult situations and having the courage to forgive. ■

Something Was Missing

Nalini Pandya

In a quiet lane in Jaipur lived a little boy named Shyam.

Every evening, his home felt warmer because Grandpa and Grandma were there.

Grandpa sat on the veranda with his little wooden toolbox. He fixed broken toys, bicycle chains, and school projects. But his greatest gift was something no toolbox could hold-he always had time for Shyam.

He listened to every school story, answered every endless question, and sat beside him without ever rushing him.

Grandma had her own kind of magic. She made Shyam's favourite parathas, pakoras, and kheer. She remembered exactly how much pickle he liked and somehow always knew when he needed a warm hug.

Grandpa fixed things. Grandma made everything feel right.

Mum and Dad loved Shyam too, but they spent the whole day at work and came home late. Although they provided him with everything he needed, they could not give him enough time.

"How was school?"

"Fine."

"Homework done?"

"Yes."

For Mum and Dad, that was usually enough.

Shyam answered their questions, but his real stories were saved for Grandpa and Grandma.

Then, one Sunday morning, Grandpa and Grandma began packing their bags.

"Where are you going?" Shyam asked.

"We're going to a family wedding. We'll be away for a few days," they told him.

"Will you come back soon?"

Grandpa smiled and gently patted his head.

"Of course, my dear. We'll be back soon."

Shyam watched them leave.

That evening, he finished his homework, opened a packet of chips, and sat on the veranda. His eyes kept returning to Grandpa's empty chair.

At night, Mum and Dad asked about his day.

"How was school?"

"Fine."

"Anything else?"

"Nothing."

His answers remained the same.

A few days later, Mum and Dad came home from work and found Shyam sitting quietly on the veranda.

The chips beside him remained unopened, and his eyes were fixed on the empty chairs.

They looked at each other. They had given Shyam everything he needed. Yet something was missing.

That evening, they sat beside him.

No rushing. No distractions. Just time.

At first, Shyam said nothing. Then he slowly began talking-about school, his friends, and all the little things he had been keeping to himself.

Mum and Dad listened.

For the first time, they understood how much a child can share when someone simply makes time to listen.

A few days later, Grandpa and Grandma returned.

Shyam ran straight into their arms. His old smile returned.

Later, Mum and Dad told Grandpa and Grandma how quiet Shyam had become while they were away.

Grandpa smiled. "Sometimes, the most important thing we can give a child is not a thing, but our time."

Grandma nodded gently. "When we listen to a child's little stories, they feel loved, valued, and understood."

Grandpa smiled. "Sometimes, the most important thing we can give a child is not a thing, but our time." Grandma nodded gently. "When we listen to a child's little stories, they feel loved, valued, and understood."

Mum and Dad looked at Shyam and understood. From that day on, they made sure to set aside time for him every day.

Moral

Children may forget the toys and gifts we give them, but they remember the time we spend with them. The best gift a child can receive is our time, attention, and love. ■

જંગલ રાજ

દીપક જગતાપ

એક વિશાળ જંગલ હતું. તે જંગલમાં કોયલ, મોર, કબૂતર, ચકલી, પોપટ અને ગૌરૈયા સહિત અનેક પક્ષીઓ સંપથી રહેતાં હતાં. પરંતુ છેલ્લા કેટલાક દિવસોથી જંગલના કદાવર પ્રાણીઓ આ નિર્દોષ પક્ષીઓને ખૂબ હેરાનથપરેશાન કરી રહ્યાં હતાં.

જંગલનો રાજા સિંહ હંમેશાં પક્ષીઓના ટોળાંને વિખેરી નાખતો. હાથીઓ વૃક્ષો હચમચાવીને પક્ષીઓનાં માળારૂપી ઘરો તોડી પાડતા. વાઘ અને ચિત્તો પક્ષીઓનો શિકાર કરવા તેમની પાછળ દોડતા. નાનાં પંખીઓ સતત ભયના ઓથાર હેઠળ છુપાઈને રહેવા લાગ્યાં. આ ત્રાસને કારણે કોયલે ગાવાનું છોડી દીધું, મોરે થનગનવાનું બંધ કર્યું અને ચકલીઓનો ચીંથચીં કલરવ પણ શાંત થઈ ગયો.

એક દિવસ પોપટે હિંમતપૂર્વક કહ્યું, 'સાથીઓ, આમ મૂંગા મોઢે અન્યાય સહન કરવાથી કંઈ નહીં વળે. આપણે આનો કોઈ કાયમી ઉપાય શોધવો પડશે.'

બીજે દિવસે વહેલી સવારે બધાં પક્ષીઓ એક વિશાળ વડલાની ડાળીઓ પર એકઠાં થયાં. પોપટે સભા શરૂ કરતાં કહ્યું, 'મિત્રો, જંગલનાં પ્રાણીઓ આપણને કેટલાં હેરાન કરે છે તે આપણે જાણીએ છીએ. હવે આપણે શું કરી શકીએ?'

કોયલે હતાશ થઈને કહ્યું, 'આપણે આ જંગલ છોડીને બીજે ક્યાંય ચાલ્યાં જઈએ.'

ચકલીએ દ્રઢતાથી વિરોધ કર્યો, 'ના, આપણું વતન આપણે શા માટે છોડવું? આપણે આ જંગલમાં જ રહીશું, પણ અહંકારી પ્રાણીઓને સબક શીખવીશું!'

મોરે પણ સમર્થન આપ્યું, 'ચકલીની વાત સાચી છે. આપણે સૌએ સાથે મળીને પ્રાણીઓને એ અહેસાસ કરાવવો પડશે કે પક્ષીઓ પણ આ જંગલનો જ અવિભાજ્ય હિસ્સો છે.'

બધાં પંખીઓએ એકસૂરે નિર્ણય કર્યો કે તેઓ પ્રાણીઓને પાઠ જરૂર ભણાવશે, પરંતુ

તેમાં હિંસાનો કોઈ આશરો નહીં લેવાયત માત્ર બુદ્ધિ અને અહિંસક એકતાથી જ કામ લેવાશે.

તેમણે એક અનોખી યોજના બનાવીથ કોયલ અને અન્ય ગાયક પક્ષીઓએ સવારે મધુર ગીતો ગાવાનું બંધ કરી દીધું - ચકલીઓએ પ્રાણીઓના ખોરાકવાળી જગ્યાઓ પરથી બીજ અને ચણ દૂર કરી નાખ્યાં, મોર અને પોપટે પ્રાણીઓને સતત સાવચેત કરતા તીણા અવાજો કરવાનું બંધ કર્યું, અને કબૂતરોએ સૂકાં પાંદડાં તથા કાંકરીઓ પ્રાણીઓના રહેઠાણ તરફ ખંખેરવાનું શરૂ કર્યું.

રાજા સિંહે સભા બોલાવીને કહ્યું, 'આપણે મોટી ભૂલ કરી છે. પક્ષીઓ વિના આપણું જંગલ અધૂરું છે. આપણે તેમના પર જોહુકમી નહોતી ચલાવવી જોઈતી.' હાથીએ કહ્યું, 'સાચી વાત છે રાજાજી, આપણે તેમની પાસે ક્ષમા માગવી જોઈએ.'

બીજા જ દિવસે જંગલમાં એક અજીબ સન્નાટો જોવા મળ્યો. કોયલની કૂહૂ-કૂહૂ નહોતી, મોરનાં ટહુકા નહોતા કે ચકલીઓનો મીઠો કલરવ નહોતો. પક્ષીઓના અવાજથી સદા ધમધમતું જંગલ આજે સાવ સૂમસામ બની ગયું હતું. આ ભયાનક શાંતિ જોઈ પ્રાણીઓ અંદરોઅંદર મૂંઝાયાં.

સિંહરાજાએ ગંભીર થઈને પૂછ્યું, 'આ જંગલને શું થઈ ગયું છે? કોયલ કેમ ગાતી નથી? મોર કેમ ટહૂકતો નથી?'

હાથીએ માથું હલાવતાં કહ્યું, 'મહારાજ, લાગે છે કે પક્ષીઓ આપણાથી નારાજ થઈ ગયાં છે.'

વાઘે સ્વીકાર કર્યો, 'આપણે એમનાં માળા તોડ્યાં અને એમને સતાવ્યાં, તેથી જ કદાચ તેઓ આપણને પોતાની કિંમત સમજાવી રહ્યાં છે.'

થોડા જ દિવસોમાં સમગ્ર પ્રાણીજગતને સમજાઈ ગયું કે પક્ષીઓના મધુર અવાજ અને કલરવ વિના જંગલનું અસ્તિત્વ સાવ નીરસ અને ઉદાસીન બની ગયું છે. આ શાંતિમાં કોઈ આનંદ નહોતો, માત્ર ગમગીની હતી.

રાજા સિંહે સભા બોલાવીને કહ્યું, 'આપણે મોટી ભૂલ કરી છે. પક્ષીઓ વિના આપણું જંગલ અધૂરું છે. આપણે તેમના પર જોહુકમી નહોતી ચલાવવી જોઈતી.'

હાથીએ કહ્યું, 'સાચી વાત છે રાજાજી, આપણે તેમની પાસે ક્ષમા માગવી જોઈએ.'

બીજે દિવસે સિંહરાજા તમામ પ્રાણીઓને લઈને પક્ષીઓની સભા સમક્ષ પહોંચ્યા. સિંહે નમ્રતાપૂર્વક કહ્યું, 'પક્ષીમિત્રો, અમે અમારી ભૂલ સ્વીકારીએ છીએ અને ક્ષમા યાચીએ છીએ. હવેથી કોઈ પ્રાણી તમારા માળાને કે તમારા જીવનને નુકસાન નહીં પહોંચાડે.'

પોપટે આગળ આવીને કહ્યું, 'રાજાજી, અમારો હેતુ કોઈ વેરભાવ રાખવાનો નહોતો, માત્ર આપ સૌને પક્ષીઓનું મહત્ત્વ સમજાવવાનો હતો.'

પ્રાણીઓએ પોતાની ભૂલ સુધારી લીધી. એ દિવસથી જંગલમાં પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓ વચ્ચે પરસ્પર સન્માન અને સહકારનો નવો અધ્યાય શરૂ થયો. કોયલે ફરી મધુર તાન છેડી, મોરે કળા કરી અને ચકલીઓનો મીઠો કલબલાટ ગૂંજી ઊઠ્યો. આખું જંગલ ફરીથી હરિયાળું અને જીવંત બની ગયું.

બોધ

પ્રકૃતિ કે સમાજમાં કોઈ એક વર્ગની જોહુકમી લાંબો સમય ચાલી શકતી નથી. હિંસા વગર, પરસ્પર સમજણ, એકતા અને બુદ્ધિમત્તાથી કામ લેવાથી મોટામાં મોટી સમસ્યાનો પણ કાયમી અને સુંદર ઉકેલ લાવી શકાય છે. ■

ચતુર સિંહની ચતુરાઈ

વિઠ્ઠલાણી પલ્લવી હેમલકુમાર

મદનપુર નામે એક નાનકડું અને સુંદર ગામ હતું. ગામના લોકો એકબીજા સાથે હળીમળીને સુખથશાંતિથી રહેતા હતા. ગામની સીમ અડીને એક ઘટાદાર જંગલ આવેલું હતું. આ જંગલમાં એક અત્યંત માયાવી અને ઉપદ્રવી રાક્ષસ રહેતો હતો. મદનપુરના રહેવાસીઓ સંધ્યાકાળે સૂરજ આથમ્યા પછી જંગલના માર્ગેથી પસાર થવાનું ટાળતા... છતાં ક્યારેક સંજોગોવશાત્ જો કોઈ મોડું પડે, તો રાક્ષસ તેને અચૂક રંજાડતો.

એક દિવસ મોહન નામનો યુવાન પોતાની નવીનક્કોર સાઈકલ પર સવાર થઈને જંગલમાંથી પસાર થઈ રહ્યો હતો. અચાનક રાક્ષસ હવામાં ઊડતો ઊડતો આવી ચડ્યો. રાક્ષસનો વિકરાળ ચહેરો જોઈ મોહન ભયભીત થઈ ગયો. ગભરાટમાં તેણે સાઈકલ પરનો કાબૂ ગુમાવ્યો અને સીધી ઝાડ સાથે અથડાવી દીધી. મોહનને નીચે પટકાયેલો જોઈ રાક્ષસ તકનો લાભ ઉઠાવી સાઈકલ ઉપાડીને આકાશમાં ઊડી ગયો! મોહન રડમસ ચહેરે માંડ ઘેર પહોંચ્યો.

બીજે દિવસે એક કઠિયારો અને તેની પત્ની જંગલમાં લાકડાં કાપવા ગયાં. લાકડાં શોધતાં શોધતાં તેઓ જંગલમાં ખૂબ ઊંડે નીકળી ગયાં, જેથી સાંજે પાછા વળતાં ઘણું મોડું થઈ ગયું. બંને ડરતાં ડરતાં પગલાં ભરતાં હતાં, ત્યાં જ ઝાડીઓમાંથી ધસી આવેલા રાક્ષસે કઠિયારાને ઉપાડી લીધો! તેની પત્ની રોતીથકકળતી સીધી ગામના સરપંચના ઘેર પહોંચી અને ન્યાય માટે પોકાર કર્યો.

સરપંચના આંગણે આખું ગામ એકઠું થઈ ગયું. સૌ ગ્રામજનોએ આજીજી કરી, 'સરપંચજી, ગમે તે ઉપાય કરીને આ ઘાતકી રાક્ષસના ત્રાસમાંથી અમને મુક્તિ અપાવો!'

સરપંચે ચિંતિત અવાજે જાહેરાત કરી, 'આ રાક્ષસનો ઉત્પાત હવે અસહ્ય બની ગયો છે. હું ગામ સમક્ષ વચન આપું છું કે જે કોઈ વીર પુરુષ આ રાક્ષસના ભયમાંથી ગામને મુક્ત કરશે, તેને હું રાજીખુશીથી મારું સરપંચ પદ સોંપી દઈશ!'

આ જાહેરાત થતાં જ લોકટોળામાંથી એક દ્રઢ અને શાંત અવાજ ગુંજ્યો, 'હું ચતુરસિંહ, આ મુશ્કેલ કાર્ય કરવા તૈયાર છું! મને ફક્ત બે દિવસની મહેતલ આપો.'

એક દિવસ મોહન નામનો યુવાન પોતાની નવીનક્કોર સાઇકલ પર સવાર થઈને જંગલમાંથી પસાર થઈ રહ્યો હતો. અચાનક રાક્ષસ હવામાં ઊડતો ઊડતો આવી ચડ્યો. રાક્ષસનો વિકરાળ ચહેરો જોઈ મોહન ભયભીત થઈ ગયો.

સરપંચ અને ગ્રામજનોએ આશાભેર સંમતિ દર્શાવી.

ચતુરસિંહ પોતાના નામ પ્રમાણે જ અત્યંત બુદ્ધિશાળી અને સમયપારખુ હતો. પ્રથમ દિવસે તેણે સમગ્ર વિસ્તારની ઝીણવટભરી વિગતો મેળવી - રાક્ષસ કયા સમયે આવે છે, તેને કઈ વસ્તુઓ પ્રિય છે અને તેની કમજોરી શું છે.

બીજે દિવસે સંધ્યા ઢળતાં જ ચતુરસિંહ જંગલની વચ્ચે પહોંચ્યો અને મોટેમોટેથી રાક્ષસને સાદ કરવા લાગ્યો. રાક્ષસને ભારે અચરજ થયું કે, 'આખું ગામ મારા નામથી થરથર કાંપે છે, ત્યારે આ માણસ મને સામે ચાલીને કેમ બોલાવી રહ્યો છે?'

ચતુરસિંહે હોશિયારીથી વાત શરૂ કરી, 'હે મહાબળી, મને પાતાળલોકના રાજા મહાસુરે તમારી કસોટી કરવા મોકલ્યો છે. જો તમે મારા પ્રશ્નોના યોગ્ય ઉત્તર આપશો, તો તમને રાક્ષસોના ભવ્ય રાજમહેલમાં સ્થાન મળશે, જ્યાં તમામ સુખ-સાહ્યબી હાજર હશે!'

રાક્ષસ તો હરખાઈ ગયો. ચતુરસિંહે તેને સ્વાદિષ્ટ ઘીના લાડુ ખવડાવ્યા. લાડુ આરોગીને રાક્ષસ વધુ ખુશ થયો. ચતુરસિંહે પૂછ્યું, 'કહો જોઈએ, તમારામાં એવી કઈ કઈ અદ્ભુત શક્તિઓ છે?'

રાક્ષસે ગર્વથી છાતી ફુલાવી, 'હું ધારું તો પર્વતોને એક હાથે ફંગોળી શકું, વાદળોમાં ઊડી શકું અને પળવારમાં મનગમતું રૂપ ધારણ કરી શકું!'

ચતુરસિંહે જાણીજોઈને શંકા દર્શાવી, 'એ બધું તો ઠીક, પણ શું તમે તમારા શરીરનું કદ નાનુંથમોટું કરી શકો છો?'

રાક્ષસ ખડખડાટ હસ્યો, 'અરે, એ તો મારી ડાબા હાથની રમત છે! હું ઊંચા તાડના ઝાડ જેવો વિશાળ પણ બની શકું અને નાની કીડીથીયે સૂક્ષ્મ રૂપ લઈ શકું!'

ચતુરસિંહે પોતાની થેલીમાંથી કાચની એક મજબૂત બરણી કાઢી જમીન પર મૂકી અને પડકાર ફેંક્યો, 'મારી નજરે જોયા વગર હું કેવી રીતે વિશ્વાસ કરું? જો તમે સાચે જ માખી જેવડું સૂક્ષ્મ રૂપ ધારણ કરીને આ બરણીની અંદર પ્રવેશી બતાવો, તો જ હું તમને સર્વશ્રે માનું!'

અભિમાની રાક્ષસ છેતરાઈ ગયો. તેણે ક્ષણવારમાં પોતાનું શરીર માખી જેવડું બનાવી દીધું અને સડસડાટ બરણીની અંદર પેસી ગયો. રાક્ષસ જેવો અંદર ગયો કે તુરંત ચતુરસિંહે બરણીનું મજબૂત ઢાંકણું ચડાવી સીલ કરી દીધું!

રાક્ષસ બરણીની અંદર ધમપછાડા કરતો રહી ગયો, પણ બહાર નીકળી શક્યો નહીં. ચતુરસિંહે એ કાચની બરણીને નદીના ઊંડા વહેણમાં વહાવી દીધી.

આમ, ચતુરસિંહે બાહુબળને બદલે બુદ્ધિબળનો ઉપયોગ કરીને મદનપુરના લોકોને રાક્ષસના ત્રાસમાંથી કાયમ માટે મુક્તિ અપાવી. ગામલોકોએ તેને માનભેર નવા સરપંચ તરીકે સ્વીકાર્યો અને તેણે ગામની ઉન્નતિનાં ઉત્તમ કાર્યો કર્યાં. ■

બિલાડીઓનો બોજ

કેટલાક સાહસિક નાવિકો અજાણ્યા પ્રદેશોની શોધમાં દરિયાઈ સફરે નીકળ્યા. અનેક જોખમો અને તોફાનો વેઠીને આખરે તેમની હોડી એક અનોખા અને અજાણ્યા ટાપુ પર જઈ પહોંચી.

એ ટાપુ પર કોઈ માનવવસ્તી નહોતી, પણ ચારેકોર અસંખ્ય રૂપાળી બિલાડીઓ વસેલી હતી. રંગરૂપમાં સુંદર, લાડકી, ઠાવકી, સુંવાળી અને મીઠું મ્યાઉં બોલનારી એ બિલાડીઓ અત્યંત આકર્ષક હતી.

વતન પાછા ફરતી વખતે નાવિકોએ ટાપુ પરથી અનાજ, પાણી, સ્વાદિષ્ટ ફળો, સૂકો મેવો અને તેજાના ભરી લીધા. સાથે સાથે મોહવશ થઈને તેમણે પેલી બિલાડીઓને પણ સાથે લઈ લીધી. પ્રત્યેક યાત્રીએ એક-એક રૂપાળી બિલાડી પસંદ કરીને પોતાની પાસે બેસાડી દીધી.

કોઈકે ઉપાય સૂચવ્યો, 'તેનાથી અનાજ વપરાઈ જતાં ઓછું થશે અને નાવ આપોઆપ હલકી થઈ જશે!' 'પણ પછી મધદરિયે બે દિવસ વધુ ખેંચવાનો વારો આવશે ત્યારે અનાજ વગર શું કરીશું?' બીજા નાવિકે સાચો સવાલ કર્યો.

પરંતુ કિનારેથી નાવ આગળ વધી શકી નહીંત કારણ કે હોડીમાં વજન ઘણું વધી ગયું હતું. નાવિકો વચ્ચે ચર્ચા થઈ કે હોડીમાંથી વધારાનો બોજ ઓછો કરવામાં આવે, તો જ તે સહેલાઈથી તરી શકશે.

'આપણે બે દિવસ અહીં ટાપુ પર વધુ રોકાઈ જઈએ,' કોઈકે ઉપાય સૂચવ્યો, 'તેનાથી અનાજ વપરાઈ જતાં ઓછું થશે અને નાવ આપોઆપ હલકી થઈ જશે!'

'પણ પછી મધદરિયે બે દિવસ વધુ ખેંચવાનો વારો આવશે ત્યારે અનાજ વગર શું કરીશું?' બીજા નાવિકે સાચો સવાલ કર્યો.

આવી ગડમથલમાં જ બે દિવસ વીતી ગયા. આખરે સમજાયું કે નકામો બોજ વધારનાર તો આ બિલાડીઓ જ છે. તેથી સૌએ પોતપોતાની બિલાડી પાછી ટાપુ પર છોડી દેવી એવો નિર્ણય થયો.

પણ પ્રશ્ન એ થયો કે પહેલી બિલાડી કોણ છોડે? સૌને પોતપોતાની બિલાડી વહાલી લાગતી હતી. પરિણામે ત્રીજા દિવસે પણ નાવ ઉપડી શકી નહીં.

છેવટે એક સમજુ નાવિકે હિંમતપૂર્વક યુક્તિ કરી. તેણે કોઈ પણ જાતના મોહ વિના પોતાની બિલાડીને એવી ચતુરાઈથી કિનારા તરફ ઉતારી મૂકી કે જાણે તે જાતે જ કૂદી પડી હોય!

તેને જોઈને હોડીમાં બેઠેલી બાકીની બધી જ બિલાડીઓ પણ ટપોટપ ટાપુ તરફ કૂદી પડી અને પહેલીની પાછળ દોડી ગઈ! હોડી એક ક્ષણમાં હળવીફૂલ થઈ ગઈ અને તરવા લાગી.

સ્વાર્થ અને દુર્ગુણોનું પણ કંઈક આવું જ હોય છે, બાળમિત્રો! એક સ્વાર્થને છોડશો, એટલે બાકીના આપોઆપ દૂર થઈ જશે. ખરાબ ટેવો, વ્યસનો અને દુર્ગુણો હંમેશાં બિલાડીઓના ટોળાની જેમ સાથે વળગી રહે છેત બસ જરૂર એ વાતની છે કે આપણે હિંમત કરીને એ 'પહેલી બિલાડી' સમાન મૂળ દુર્ગુણને ક્યારે છોડી શકીએ છીએ!

શું તમે એ હિંમત કરી શકશો? ■

The Burden of Cats

Two ઈન One

એક વાર્તા... બે ભાષામાં!

Harish Nayak

Some adventurous sailors set out on a sea voyage in search of unknown lands. After enduring many dangers and storms, their boat finally reached a strange and unfamiliar island.

There was no human settlement on the island, but countless beautiful cats lived all around. With their lovely appearance, affectionate nature, calm manners, soft fur, and sweet meows, these cats were extremely attractive.

While returning to their homeland, the sailors loaded their boat with grain, water, delicious fruits, dry fruits, and spices from the island. Along with these things, they also took the cats with them, having become captivated by them. Each sailor chose one beautiful cat and seated it beside himself. However, the boat could not move away from the shore because it had become too heavy. The sailors discussed the need to reduce the extra load from the boat so that it could sail easily.

"Let us stay on this island for two more days," someone suggested as a solution. "That way, some of our grain will be used up, and the boat will automatically become lighter!"

"But what will we do without grain when we have to spend two extra days struggling through the middle of the sea?" another sailor asked a sensible question.

"Some of our grain will be used up, and the boat will automatically become lighter!" "But what will we do without grain when we have to spend two extra days struggling through the middle of the sea?"

Two days passed amid this confusion. Finally, they realised that the cats were the ones adding unnecessary weight to the boat. So, they decided that everyone should leave their respective cat back on the island. But then a question arose: Who would leave their cat first? Everyone was attached to their own cat. As a result, even on the third day, the boat could not set sail.

At last, a wise sailor courageously came up with a clever trick. Without any attachment to his cat, he lowered it towards the shore so cleverly that it appeared to have jumped off on its own!

Seeing this, all the remaining cats sitting in the boat also began jumping onto the island one after another and ran after the first cat! In an instant, the boat became light as a feather and began to sail.

Selfishness and bad qualities work in much the same way, dear children! Once you give up one selfish desire, the others will disappear on their own. Bad habits, addictions, and negative qualities always cling together like a group of cats. All that is needed is the courage to let go of that first cat-the basic bad quality-from which the others arise!

Will you have the courage to do so? ■

The Empty Cup *and* the Long Road

Ravi Ila Bhatt

Rahul was a super-smart teenager living in a busy town near Vadodara. Rahul had a tiny problem: he thought he knew everything.

Recently, he became fascinated with classical Indian music and wanted to learn the flute. He decided to approach Pandit Ravi Shankar ji, an old, respected music master who lived in a quiet ashram at the edge of town.

On his very first day, Rahul walked into the music room, sat down cross-legged, and immediately began showing off. "Pandit ji, I've read all about the different ragas online," Rahul said proudly. Tell me, what secrets can you teach me?"

Pandit ji listened patiently, smiling through his white beard. "Beta, you've had a long walk. Let's have some hot masala chai first."

Rahul nodded. Pandit ji picked up a heavy clay kettle and started pouring the steaming tea into Rahul's small ceramic cup. The tea reached the brim, but to Rahul's surprise, Pandit ji didn't stop. He kept pouring.

The hot chai spilled over the edge, flooded the saucer, and began dripping onto the floor.

Rahul watched the mess happen, getting more and more anxious. Finally, he couldn't hold it in. "Pandit ji! Stop! The cup is completely full! Not a single drop more will go inside!"

Pandit ji stopped pouring, set the kettle down, and looked gently into Rahul's eyes.

"Just like this cup, Rahul, your mind is overflowing with your own opinions, pride, and information," Pandit ji said softly. "How can I teach you the true soul of music unless you first empty your cup?"

Rahul swallowed his pride, apologized, and promised to be a humble student. He started his basic breathing lessons. However, being a typical teenager from a fast-paced world, he lacked patience. After a week of practicing just a few notes, he grew restless.

He went to Pandit ji and asked, "Guruji, if I practice diligently for two hours every single day, how long will it take me to play perfectly at a big concert?"

Pandit ji thought for a moment and replied, "Perhaps ten years."

Rahul frowned. Ten years sounded like a lifetime! "What if I work twice as hard? What if I practice for four hours every day, skip playing video games, and learn really fast? How long then?"

"In that case, twenty years," Pandit ji replied calmly.

Rahul was shocked. "Guruji, this makes no sense! What if I don't sleep? What if I practice day and night, every single minute, every second, pushing myself to the absolute limit? How long will it take me then?"

"Thirty years," Pandit ji said with a small smile.

Frustrated and deeply confused, Rahul threw up his hands. "I don't understand! Every time I say I will work harder and run faster, you add more years to my goal! Why?"

Pandit ji placed a comforting hand on Rahul's shoulder. "Because, beta, when you keep one eye fixed tightly on the destination, you are left with only one eye to watch the path. If you are constantly stressing about the final concert, you will never enjoy the beautiful music you are playing right now. Mastery requires patience, not a frantic race."

Moral:

If we want to learn we should try to start from basis and should not Hustle. ■

પરીક્ષાનો ભય

કિરણબેન પુરોહિત

નાની નેહા ઘણી બુદ્ધિશાળી હતી, પણ પરીક્ષાની વાત આવે એટલે તે ખૂબ ડરી જતી. પરીક્ષાના એક અઠવાડિયા પહેલાંથી જ તે ચિંતામાં પડી જતી. ઘરે બેસીને શાંતિથી ભણવાને બદલે 'મને બધું યાદ રહેશે કે નહીં?' એવા નકારાત્મક વિચારોમાં જ તેનો સમય વેડફાઈ જતો.

એક દિવસ તેણે દાદાજી પાસે જઈને ગભરાતાં ગભરાતાં કહ્યું, 'દાદાજી, મને બહુ બીક લાગે છે! જો હું પરીક્ષામાં બધું ભૂલી જઈશ તો શું થશે?'

તું છેલ્લી ઘડીએ પરીક્ષા નજીક આવે ત્યારે જ ચોપડીઓ ખોલે છે. જો પહેલેથી જ નિયમિત તૈયારી કરીશ, તો તને બધું પહેલેથી જ આવડતું હશે. પરિણામે તારો આત્મવિશ્વાસ વધશે અને પરીક્ષાનો ડર આપોઆપ ગાયબ થઈ જશે.'

દાદાજીએ સ્નેહપૂર્વક હસીને કહ્યું, 'નેહા બેટા, હું તને એક નાનકડી વાર્તા કહું, ધ્યાનથી સાંભળ. એક નાનું કબૂતર ઊડતાં શીખી રહ્યું હતું. શરૂઆતમાં પાંખો ફફડાવતાં તે વારંવાર નીચે પડી જતું. પણ તેણે હાર ન માની. એક દિવસ તેણે ઊંચા આકાશમાં ઊડવાનો પાકો સંકલ્પ કર્યો અને સતત મહાવરો કરીને તે સરસ રીતે ઊડતાં શીખી ગયું. મનમાંથી પછડાટનો ભય કાઢી નાખ્યો, એટલે જ તે સફળ થયું!'

નેહાએ પૂછ્યું, 'તો મારે શું કરવું જોઈએ?'

દાદાજીએ સમજાવતાં કહ્યું, 'બેટા, તું વર્ષની શરૂઆતથી જ રોજેરોજ થોડો થોડો અભ્યાસ કર. તું છેલ્લી ઘડીએ પરીક્ષા નજીક આવે ત્યારે જ ચોપડીઓ ખોલે છે. જો પહેલેથી જ નિયમિત તૈયારી કરીશ, તો તને બધું પહેલેથી જ આવડતું હશે. પરિણામે તારો આત્મવિશ્વાસ વધશે અને પરીક્ષાનો ડર આપોઆપ ગાયબ થઈ જશે.'

નેહા સમજી ગઈ અને બોલી, 'દાદાજી, તમારી વાત સાચી છે. હું શરૂઆતમાં નિયમિત વાંચતી નથી, એટલે પરીક્ષા ટાણે બધું એકસાથે ભેગું થઈ જાય છે. એક સાથે આટલું બધું યાદ રાખવા જતાં ચિંતા થાય છે અને ડર બેસી જાય છે.'

દાદાજીએ કહ્યું, 'બસ, ડરને બાજુ પર મૂકીને આજથી જ નિયમિત મહેનત શરૂ કર. શ્રદ્ધા અને આત્મવિશ્વાસથી કરેલી રોજિંદી મહેનત હંમેશાં ઉત્તમ પરિણામ લાવે છે.'

તે દિવસ પછી નેહાએ પહેલેથી જ સમયપત્રક બનાવીને રોજ વાંચવાનું શરૂ કર્યું. પરીક્ષાના દિવસે તે જરાય ગભરાઈ નહીં અને શાંત ચિત્તે ઉત્તરો લખ્યા. તે ઉત્તમ ગુણો સાથે પાસ થઈ!

બોધથ સતત અને નિયમિત પરિશ્રમ કરવાથી આત્મવિશ્વાસ દ્રઢ બને છેત અને મનમાંથી ભય નીકળી જાય તો સફળતા નિશ્ચિત મળે છે. ■